

ກິດຈະ ສະໜາ ປະຊາ ຊາດ

ແລະ ທຳມະນູນ
ສານຍຸຕິທຳ
ລະຫວ່າງປະເທດ

ກິດຈະ ສະໜາ ປະຊາ ຊາດ

ແລະ ທຳມະນູນ
ສານຍຸຕິທຳ
ລະຫວ່າງປະເທດ

2015 United Nations Publications Edition

DPI/2587. Previously published as DPI/511.

Copyright © 2015 United Nations. All rights reserved.

This publication in its entirety may not be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval systems now known or to be invented, without permission from the publisher.

United Nations Publications
300 East 42nd Street
New York, NY 10017
United States of America
e-mail: permissions@un.org
website: un.org/publications

No protection is claimed for the text from the Charter of the United Nations and from the Statute of the International Court of Justice. Reuse and reproduction is allowed without prior permission from the United Nations.

Photo (opposite): UN Photo

**WE THE PEOPLES OF
THE UNITED NATIONS**

determined

to save succeeding generations from the scourge of war which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind and

to reaffirm faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person, in the equal rights of men and women and of nations large and small, and

to establish ourselves as a family of nations, and to support for the attainment of these ends the fullest co-operation of all peoples,

to promote social progress and better standards of living in larger freedom,

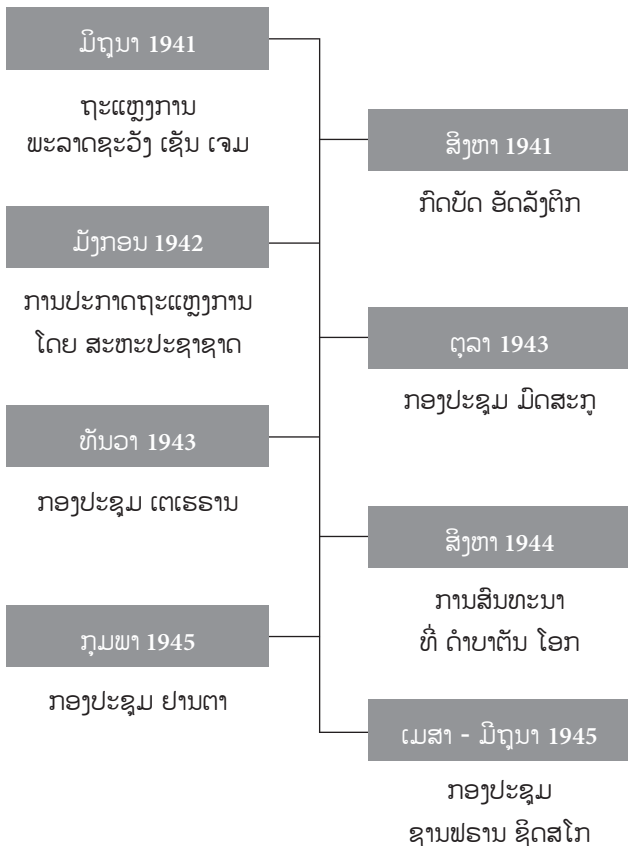
and for these ends

to practice tolerance and live together in peace with one another as good neighbors, to unite our strength to maintain international peace and security, to accept as a guide for our conduct the principles which will define a just and lasting peace, and to establish conditions under which justice and respect for the obligations arising from treaties and other sources of international law can be maintained, and

to promote international co-operation in the economic, social, cultural, educational and scientific fields,

we the peoples of the United Nations have resolved to combine our efforts to accomplish these aims.

UNITED

ຈາກສົງຄາມສູ່ສັນຕິພາບ

ຄວາມຫວັງຂອງຫຼາຍຮຸ່ນຄົນໄດ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງໃນປີ 1945 ໃນການສ້າງຕັ້ງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ເຊິ່ງເປັນສິນທິສັນຍາພື້ນຖານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະຄວາມໝັ້ນຄົງສາກົນ, ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍສາຍພົວພັນມິດຕະພາບລະຫວ່າງບັນດາປະຊາຊາດ, ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ສິດທິມະນຸດ.

ຖະແຫຼງການ ທີ່ ພະລາຊະວັງເຊນ໌ເຈມສ໌

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຖືກກໍ່ຮ່າງສ້າງຕົວຂຶ້ນ ຍ້ອນສົງຄາມໂລກຄັ້ງທີ II. ໃນປີ 1941, ພາກພື້ນເອີຣົບ ແລະ ອາຊີ-ປາຊີຟິກ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຕົກຢູ່ໃນການຍຶດຄອງຂອງກຸ່ມອຳນາດ ນຳໂດຍເຢຍລະມັນ, ອິຕາລີ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ກຸ່ມພັນທະມິດທີ່ຕ້ານອຳນາດດັ່ງກ່າວໄດ້ຕັ້ງເປົ້າໝາຍເໝືອກວ່າໄຊຊະນະທາງທະຫານ; ພວກເຂົາໄດ້ວາງແຜນເພື່ອບັນລຸສັນຕິພາບທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມວັດທະນະຖາວອນພາຍຫຼັງສົງຄາມ.

ໃນເດືອນມິຖຸນາຂອງປີດຽວກັນ, ຜູ້ຕາງໜ້າກຸ່ມປະເທດພັນທະມິດຈາກ ອິດສະຕາລີ, ແບນຊິກ, ການາດາ, ເຊັກໂກສະໂລວາກີ, ສະວິດ, ຝລັ່ງ, ແກ້ງ, ລຸກຊຳບວກ, ເນເທີແລນ, ນິວຊີແລນ, ນໍເວ, ໂປໂລຍ, ອາຟຣິກາ ໃຕ້, ອັງກິດ ແລະ ຢູໂກສະລາວີ ໄດ້ພົບກັນ ຢູ່ ພະລາຊະວັງເຊນ໌ເຈມສ໌, ທີ່ ລອນດອນ. ເຫັນໄດ້ນອກເໜືອຈາກສະພາບຄວາມຂັດແຍ່ງໃນ ປັດຈຸບັນ, ບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຖະແຫຼງວ່າ ພື້ນຖານໜຶ່ງດຽວທີ່ ແທ້ຈິງ ຂອງສັນຕິພາບທີ່ຍືນຍົງແມ່ນຄວາມປາຖະໜາໃນການຮ່ວມມື ຂອງປະຊາຊົນທີ່ມີອິດສະຫຼະພາບໃນທົ່ວໂລກ ທີ່ປາສະຈາກໄພນາບຊຸ່ ຂອງການຮຸກຮານ, ເຊິ່ງທຸກຄົນມີຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ພວກເຂົາມີຄວາມມຸ່ງຫວັງ ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ກັບປະຊາຊົນທີ່ມີອິດສະຫຼະພາບ ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ໃນພາວະສົງຄາມ ຫຼື ສັນຕິພາບ ກໍຕາມ, ເພື່ອເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ກົດບັດອັດລັງຕິກ

ສອງເດືອນຕໍ່ມາ, ປະທານາທິບໍດີ ແຟຼງກິນ ດີລາໂນ ຣູດສ໌ເວັດ (Franklin Delano Roosevelt) ຂອງ ສະຫະລັດອາເມລິກາ, ຊຶ່ງ ປະເທດ ດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ຢູ່ໃນສົງຄາມຈົນຮອດທ້າຍປີ, ແລະ ນາຍົກລັດຖະ ມົນຕີ ແຫ່ງ ລາຊະອານາຈັກອັງກິດ, ທ່ານ ວິນສ໌ຕັນ ເຊີຊິວ (Winston

Churchill) ໄດ້ປະກາດຖະແຫຼງການສະບັບໜຶ່ງ ຊຶ່ງຕໍ່ມາເປັນທີ່ຮູ້ກັນ ໃນນາມ ກົດບັດອັດລັງຕິກ, ຊຶ່ງມີຫຼັກການທົ່ວໄປ ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ວາງ ຄວາມຫວັງເພື່ອອະນາຄົດທີ່ດີ ຄື: ບໍ່ມີການຂະຫຍາຍອະທິໄຕ, ດິນ ແດນ ຫຼື ຢ່າງອື່ນ; ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງດິນແດນ ທີ່ຂັດກັບຄວາມປາຖະ ໜາຂອງປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ສິດໃນການປົກຄອງຕົນເອງ ແລະ ການສົ່ງຄືນອຳນາດດັ່ງກ່າວ; ການເຂົ້າເຖິງການຄ້າ ແລະ ວັດຖຸດິບຂອງ ທຸກປະເທດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ; ການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອ ປັບປຸງມາດຕະຖານແຮງງານ, ການດັດປັບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງສັງຄົມ; ທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ສິດ ເສລີພາບ ປາສະຈາກຄວາມຢ້ານກົວ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ; ການ ເດີນທາງ ທາງທະເລທີ່ບໍ່ມີສິ່ງກົດກັ້ນ; ແລະ ການບໍ່ນຳໃຊ້ກຳລັງຂອງທຸກ ປະເທດ, ໄປພ້ອມກັບການບົດອາວຸດຂອງປະເທດທີ່ຮຸກຮານ, ການ ສ້າງຕັ້ງລະບົບຄວາມໝັ້ນຄົງທົ່ວໄປທີ່ກວ້າງຂວາງ ແລະ ຖາວອນ ທີ່ຍັງ ເປັນບັນຫາຄົງຄ້າງ.

ຖະແຫຼງການຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ

ໂດຍເຫັນດີຕໍ່ແຜນການລວມຂອງຈຸດປະສົງ ແລະ ຫຼັກການ ທີ່ໄດ້ບັນ ຍັດໄວ້ໃນກົດບັດອັດລັງຕິກ, ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກ 26 ປະເທດພັນທະມິດ

ໄດ້ລົງນາມໃນຖະແຫຼງການຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ໃນເດືອນ ມັງກອນ ປີ 1942 ທີ່ ວໍຊິງຕັນ ດີຊີ. ໂດຍຍຶດໝັ້ນວ່າພວກເຂົາຈະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕໍ່ສູ້ ເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດ, ເສລີພາບ, ເອກະລາດ ແລະ ອິດສະຫຼະພາບໃນການເຊື່ອຖືສາສະໜາ ແລະ ເພື່ອຮັກສາສິດທິມະນຸດ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທໍາບົນຜືນແຜ່ນດິນຂອງຕົນເອງ, ເຊັ່ນດຽວກັບຜືນແຜ່ນ ດິນຂອງປະເທດອື່ນ, ພວກເຂົາໄດ້ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາວ່າລັດຖະບານຂອງ ຕົນຈະນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຢ່າງເຕັມສ່ວນເຂົ້າໃນການຍຸຕິສົງຄາມ ແລະ ຜູກມັດຕົນເອງວ່າຈະບໍ່ເຮັດສັນຍາສະຫງົບສຶກ ຫຼື ສັນຕິພາບໂດຍ ລໍາພັງ. ປະເທດຕ່າງໆ ອີກບໍ່ດົນຕໍ່ມາ ກໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຖະແຫຼງການດັ່ງ ກ່າວ.

ກອງປະຊຸມ ມິດສະກູ ແລະ ເຕເຣຣານ

ສືບຕໍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ພິທີເປີດລະບົບຄວາມໝັ້ນຄົງທົ່ວໄປ , ຖະແຫຼງການ ຂອງ 4 ປະເທດ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມໝັ້ນຄົງທົ່ວໄປ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກລົງນາມທີ່ ມິດສະກູ ໃນເດືອນຕຸລາ ປີ 1943 ໂດຍລັດຖະມົນຕີການຕ່າງປະເທດ ຂອງ ສະຫະລັດອາເມລິກາ, ອັງກິດ ແລະ ສະຫະພາບໂຊວຽດ ແລະ ເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ຈີນ ປະຈໍາ ສະຫະພາບໂຊວຽດ (USSR), ໄດ້ ຮັບຮູ້ ຄວາມຈໍາເປັນໃນ ການສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທົ່ວໄປໃນ

ເວລາທີ່ຮີບດ່ວນ ແລະ ເໝາະສົມ ບົນພື້ນຖານຫຼັກການຂອງຄວາມສະເໝີພາບ ດ້ານອະທິປະໄຕຂອງທຸກປະເທດ ທີ່ຮັກຫອມສັນຕິພາບ ແລະ ເປີດໃຫ້ປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນປະເທດໃຫຍ່ ຫຼື ນ້ອຍ ສາມາດເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ເພື່ອຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງສາກົນ . ສອງເດືອນຕໍ່ມາ, ທ່ານ ເຊີຊິວ, ທ່ານ ຣູດສ໌ເວັດ ແລະ ຜູ້ນຳຂອງໂຊວຽດ ທ່ານ ໂຈເຊັບ ສະຕາລິນ (Joseph Stalin) ໄດ້ພົບກັນທີ່ເຕເຣຣານ ເພື່ອຮ່ວມກັນວາງຍຸດທະສາດ ຂອງຕົນເພື່ອຍາດເອົາໄຊຊະນະບັນສຸດທ້າຍ. ເພື່ອເປັນການສ້າງເງື່ອນໄຂສຳລັບສັນຕິພາບທີ່ຍືນຍົງໃນຕໍ່ໜ້າ, ຖະແຫຼງການ ຂອງ ສາມປະເທດມະຫາອຳນາດ ໄດ້ຍືນຍັນວ່າ: ພວກເຮົາຮັບຮູ້ຢ່າງເຕັມປ່ຽມເຖິງຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງສຸດທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ພວກເຮົາ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດທັງໝົດ ເພື່ອສ້າງສັນຕິພາບທີ່ຈະຕອບສະໜອງຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາອັນແຮງກ້າຂອງປະຊາຊົນທັງມວນໃນທົ່ວໂລກທີ່ເບື້ອໜ້າຍຕໍ່ສົງຄາມ ແລະ ເພື່ອຍັບຢັ້ງຄວາມຫາຍະນະ ແລະ ຄວາມຢ້ານກົວທີ່ເກີດຈາກສົງຄາມໃຫ້ໝົດໄປໃນຮຸ່ນຄົນຕ່າງໄປ.

ການປົກສາຫາລືທີ່ດໍາບາຕັນ ໂອກ (Dumbarton Oaks) ແລະ ກອງປະຊຸມຢານຕາ (Yalta)

ບາດກ້າວຕັດສິນໃນການສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທົ່ວໄປ ເພື່ອຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນເດືອນສິງຫາ ເຖິງ ເດືອນຕຸລາ ປີ 1944 ທີ່ ດໍາບາຕັນ ໂອກ, ວໍຊິງຕັນ ດີຊີ, ໂດຍຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຈີນ, ລາຊະອານາຈັກອັງກິດ, ສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ສະຫະພາບໂຊວຽດ (USSR) ໄດ້ພົບກັນ ເພື່ອສະເໜີຈຸດປະສົງ ແລະ ຫຼັກການ. ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ກຳນົດ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ປະກອບມີອົງກອນຫຼັກຄື: ສະມັດຊາໃຫຍ່, ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ, ສານຍຸຕິທໍາສາກົນ ແລະ ກອງເລຂາ - ພ້ອມກັນນັ້ນກໍມີ ສະພາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີຄໍາແນະນໍາ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສາກົນໃນດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແກ້ໄຂສະພາບການທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະຫວັດດີການທົ່ວໄປ. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ - ໃນເມື່ອຖືກຮ້ອງຂໍ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ຈະເຫັນດີສ້າງກອງກຳລັງທະຫານ - ຈະເອົາຄວາມ ຮັບຜິດຊອບເບື້ອງຕົ້ນເພື່ອຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງສາກົນ, ລວມທັງການສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານທຸກໆການຮຸກຮານ. ຕໍ່ໜ້າການສິ້ນສຸດ ຂອງສົງຄາມ, ທ່ານ ເຊີຊຽວ

ທ່ານ ຣູດສ໌ເວັດ ແລະ ທ່ານ ສະຕາລິນ ໄດ້ພົບ ປະກັນອີກເທື່ອໜຶ່ງໃນ ເດືອນກຸມພາ ປີ 1945 ທີ່ຢານຕາ, ຄຣີເມຍ. ພວກເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ຕົກລົງ ກັນກ່ຽວກັບລະບຽບການລົງຄະແນນສຽງໃນສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ; ໄດ້ ສະເໜີກົນໄກສະພາອາລັກຂາ; ແລະ ມອບໝາຍໃຫ້ກອງປະຊຸມອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ໃນວັນທີ 25 ເມສາ 1945 ຢູ່ ຊານຟຣານຊິດສໂກ, ຮ່າງກົດບັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງໂລກດັ່ງກ່າວ.

ກອງປະຊຸມ ຊານຟຣານຊິດສໂກ

ພາຍຫຼັງການພົບປະກັນຂອງຄະນະກຳມາທິການນັກກົດໝາຍ ເພື່ອຮ່າງ ທຳມະນູນສານຍຸຕິທຳສາກົນ ໃນຕົ້ນເດືອນນັ້ນ, ທີ່ ວໍຊິງຕັນ ດີຊີ, ຄະນະ ຜູ້ແທນຈາກ 50 ປະເທດ ຈາກທຸກໆທະວີບ - ເຊິ່ງເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼາຍກວ່າ 80 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນໂລກ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມຂຶ້ນ ທີ່ ຊານຟຣານຊິດ ສໂກ, ໂດຍຖືເອົາຂໍ້ສະເໜີ ດຳບາຕັນ ໂອກ ເປັນລະບຽບວາລະຂອງ ຕົນ. ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ, ໂຄງຮ່າງ ແລະ ລະບຽບການ, ລວມທັງການລົງຄະແນນສຽງໃນສະພາ ຄວາມໝັ້ນຄົງ; ການຮ່ວມມື ສາກົນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສະພາອາລັກຂາສາກົນ; ຂອບເຂດອຳນາດສານຍຸຕິທຳສາກົນ; ແລະ

ບັນຫາສໍາຄັນອື່ນໆ. ກົດບັດໄດ້ເປີດໃຫ້ລົງນາມໃນ 2 ເດືອນຕໍ່ມາ, ໃນວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 1945. ກົດບັດດັ່ງກ່າວມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນວັນທີ 24 ຕຸລາ 1945 ພາຍຫຼັງທີ່ ຈີນ, ຝລັ່ງ, ລາຊະອານາຈັກອັງກິດ, ສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ສະຫະພາບໂຊວຽດ ແລະ ອົກຫຼາຍປະເທດອື່ນໆທີ່ໄດ້ລົງນາມ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ຍື່ນສານເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ. ອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ໂດຍປະຕິບັດຕາມກົດບັດ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເປົ້າໝາຍທີ່ທ້າທາຍຂອງຕົນ: ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຄົນຮຸ່ນຕ່ຳໄປຈາກສົງຄາມ ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີສໍາລັບໝົດທຸກຄົນ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ:

“Steps to the Charter”, in: *UN Chronicle*, Vol. XXII, No. 4, 1985, pp. 4–11.
“The United Nations. I. Origin and Evolution”, in: *Yearbook of the United Nations, 1946–47* (Vol. 1). Lake Success, New York: 1947, pp. 1–50.

Photo (opposite): Original manuscript of the preamble to the Charter of the United Nations. UN Photo.

36 para mas

Extra

Preauhe

X

THE CHARTER OF THE UNITED NATIONS

24/11

PREAMBLE

WE THE PEOPLES OF THE UNITED NATIONS

have chosen

determined to save succeeding generations from the scourge of war, which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind, and

worth

to reaffirm faith in fundamental human rights, in the dignity and ~~value~~ of the human person, in the equal rights of men and women and of nations large and small, and

to establish conditions under which justice and respect for the obligations arising from treaties and other sources of international law can be maintained, and

to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

cooperate

and for these ends

to practice tolerance and live together in peace with one another as good neighbors, and

to unite our strength to maintain international peace and security, and

to insure

by the acceptance of principles and the institution of methods, to ~~ensure~~ that armed force shall not be used, save in the common interest, and

the

by the employment of international machinery for the promotion of economic and social advancement of all peoples,

have resolved to combine our efforts to accomplish these aims.

cases of

Accordingly, our respective governments, through representatives assembled in the City of San Francisco, who have exhibited their full powers found to be in good and due form, have agreed to the present Charter of the United Nations and do hereby establish an international organization to be known as the United Nations.

~~526~~

~~1~~

R 67

(HIL FIRST COPY)

Printer
Add this to
Charter
at beginning

ສາລະບານ

ກົດບັດ ສະຫະປະຊາຊາດ

I.	ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການ	5
II.	ສະມາຊິກ	9
III.	ອົງກອນ	11
IV.	ສະມັກຊາໃຫຍ່	12
V.	ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ	21
VI.	ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ຢ່າງສັນຕິວິທີ	27
VII.	ການດໍາເນີນການໃນກໍລະນີມີການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ, ການມ້າງເພສັນຕິພາບ ແລະ ການກະທໍາ ການຮຸກຮານ ..	31
VIII.	ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ	39
IX.	ການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ລະຫວ່າງຊາດ	42
X.	ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ	45
XI.	ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍ ດິນແດນທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ ປົກຄອງຕົນເອງ	52
XII.	ລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ລະຫວ່າງຊາດ	55

XIII.	ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ	62
XIV.	ສານຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ	66
XV.	ສຳນັກເລຂາທິການ	69
XVI.	ຂໍ້ບັນຍັດຕ່າງ	72
XVII.	ຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະ ຊົ່ວຄາວ ກ່ຽວກັບຄວາມຫມັ້ນຄົງ	74
XVIII.	ການດັດແປງແກ້ໄຂ	76
XIX.	ການສັດຕະຍາບັນ ແລະ ການລົງນາມ	78

ທຳມະນູນ ສານຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ

I.	ການຈັດຕັ້ງຂອງສານ	81
II.	ອຳນາດສານ	98
III.	ການພິຈາລະນາຄະດີ	103
IV.	ຄຳເຫັນແນະນຳ	114
V.	ການດັດແປງແກ້ໄຂ	117

ໝາຍເຫດ: ການດັດແປງແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມບັນດາມາດຕາໃນ ກົດບັດ.....	119
--	-----

ກິດຈັດ

ສະຫະປະຊາຊາດ

ພວກເຮົາບັນດາ, ປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ຕັ້ງເຈດຈຳນົງ

ທີ່ຈະຊ່ວຍຄົນລ້ຽນຫຼັງ ໃຫ້ພື້ນຈາກໄພພິບັດ ແຫ່ງສົງຄາມ ຊຶ່ງໄດ້ນຳ
ຄວາມສຸນເສຍ ຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງມາສູ່ມວນມະນຸດ ໃນຊົ່ວຊີວິດ ຂອງ
ພວກເຮົາເຖິງສອງຄັ້ງແລ້ວ,

ທີ່ຈະຍັ້ງຢືນເຖິງຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນ ໃນສິດທິອັນພື້ນຖານ ຂອງມະ
ນຸດ, ໃນກຽດສັກສີ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງມວນມະນຸດ ແຕ່ລະຄົນ, ໃນ
ສິດສະເຫມີພາບລະຫວ່າງຊາຍ ແລະ ຍິງ ກໍຄືບັນດາປະຊາຊາດ
ໃຫ່ຍ ແລະ ນ້ອຍ,

ທີ່ຈະສ້າງເງື່ອນໄຂອັນຈຳເປັນ ໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາຄວາມຍຸ
ຕິທຳ ແລະ ການເຄົາລົບຕໍ່ພັນທະທັງປວງ ທີ່ເກີດມາຈາກສົນທິສັນ
ຍາ ແລະ ທີ່ມາອື່ນໆຂອງກົດຫມາຍລະຫວ່າງປະເທດ,

ທີ່ຈະສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ ແລະ ເງື່ອນໄຂແຫ່ງການດຳ
ລົງຊີວິດອັນດີກ່ວາເກົ່າທ່າມກາງອິດສະລະພາບທີ່ກ້ວາງຂວາງຍິ່ງໆຂຶ້ນ,

ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ

ທີ່ຈະປະຕິບັດການຜ່ອນສິ້ນຜ່ອນຍາວ ແລະ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ຮ່ວມກັນ
ຖານບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງທີ່ດີ,

ທີ່ຈະໂຮມກຳລັງຂອງພວກເຮົາເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ
ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ,

ທີ່ຈະຍອມຮັບຫຼັກການ ແລະ ສ້າງຕັ້ງວິທີການຄ້າປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ມີ
ການໃຊ້ກຳລັງອາວຸດເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ,
ທີ່ຈະເພິ່ງພາສະຖາບັນສາກົນຕ່າງໆເພື່ອພັດທະນາຄວາມກ້າວຫນ້າ
ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ສັງຄົມຂອງທຸກໆປະຊາຊົນ.

ຈິ່ງໄດ້ຕົກລົງ ຈະປະສົມປະສານ

ຄວາມພະຍາຍາມຂອງພວກເຮົາເພື່ອໃຫ້

ສຳເລັດຜົນຕາມເຈດຕະນາເຫຼົ່ານີ້

ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຂອງພວກເຮົາຈິ່ງໄດ້ຕົກລົງກັນຮັບເອົາ ກົດບັດ
ສະຫະປະຊາຊາດ ສະບັບນີ້ໂດຍຜ່ານຜູ້ແທນ ທີ່ມາໂຮມ ປະຊຸມຢູ່
ນະຄອນ ຊານຟຣານຊິສໂກ, ຜູ້ທີ່ມີໃບມອບອຳນາດເຕັມຊຶ້ງເຫັນ

ວ່າຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມ ແລະ ໂດຍຊ່ອງໜ້າ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ປະຊຸມຈຶ່ງສະຖາປະນາອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງຊາດຂຶ້ນຊຶ່ງມີວ່າຊື່
ສະຫະປະຊາຊາດ.

ໝວດທີ 1

ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການ

ມາດຕາ 1

ເປົ້າໝາຍ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້: ຈຶ່ງໄດ້ເອົາມາດຕະການຮ່ວມກັນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ຈຳກັດປັດເປົ່າການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ ແລະ ເພື່ອປາບປາມ ທຸກການກະທຳຮຸກຮານ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດອື່ນໆຕໍ່ສັນຕິພາບ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ຫຼື ແກ້ໄຂຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການລະຫວ່າງຊາດອັນຈະນຳໄປສູ່ການມ້າງເພທຳລາຍສັນຕິພາບຢ່າງສັນຕິວິທີ, ໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບຫຼັກການແຫ່ງຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ.

2. ພັດທະນາສາຍພົວພັນ ມິດຕະພາບລະຫວ່າງຊາດບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບນັບຖືຫຼັກການສິດສະເໝີພາບ ຂອງ ບັນດາປະຊາຊາດ ແລະ ສິດຂອງປະຊາຊົນ ໃນການປົກຄອງຕົນເອງພ້ອມກັບເອົາ ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມອື່ນໆ ເພື່ອຮັດແຫນ້ນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງສັນຕິພາບໂລກ;

3. ເສີມສ້າງການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງຊາດ ດ້ວຍການແກ້ໄຂບັນຫາ

ສາກົນ ດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ຫຼື ມະນຸດສະທຳ, ດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຄົາລົບນັບຖືສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບອັນພື້ນຖານ ຂອງທຸກໆຄົນ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ຫຼື ສາດສະໜາ;

4. ເພື່ອເປັນສູນກາງ ເຮັດໃຫ້ຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງ ບັນດາປະຊາຊາດ ທັງປວງມີ ຄວາມກົມກຽວກັນ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຮ່ວມກັນທີ່ໄດ້ກ່າວມານັ້ນ.

ມາດຕາ 2

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 1, ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະມາຊິກທັງໝົດຈະຕ້ອງດຳເນີນການໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບບັນດາຫຼັກການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ສະຫະປະຊາຊາດ ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ບົນພື້ນຖານຂອງຫຼັກການສະເຫມີພາບ ດ້ານອະທິປະໄຕ ຂອງສະມາຊິກທັງປວງ.

2. ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ທຸກປະເທດ ໃນຖານະເປັນສະມາຊິກກະພາບ, ບັນດາສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດ ພັນທະທີ່ຕົນຕ້ອງໄດ້ເຮັດຕາມ ກົດບັດສະບັບນີ້ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

3. ບັນດາສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດ

ແຍ້ງສາກົນລະຫວ່າງຕົນດ້ວຍວິທີທາງອັນສັນຕິວິທີ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ
ຕໍ່ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ກໍຄືຄວາມຍຸຕິທໍາ.

4. ໃນການພົວພັນລະຫວ່າງຊາດ, ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດຈະ
ຕ້ອງບໍ່ໃຊ້ການຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ໃຊ້ກໍາລັງຕ້ານເຂດນໍ້າ ແດນດິນອັນຄົບຖ້ວນ ຫຼື
ເອກະລາດ ດ້ານການເມືອງ ຂອງແຕ່ລະລັດ ຫຼື ການກະທໍາອື່ນໆ ທີ່ບໍ່
ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າຫມາຍ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ.

5. ສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທຸກ
ປະການແກ່ອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ໃນທຸກການປະຕິບັດງານທີ່
ສອດຄ່ອງ ກັບຂໍ້ບັນຍັດ ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ແລະ ຈະບໍ່ໃຫ້ຄວາມ
ຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ລັດທີ່ກໍາລັງຖືກ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ດໍາເນີນ ມາດ
ຕະການຈໍາກັດ ແລະ ບັງຄັບຢູ່.

6. ອົງການຈະຕ້ອງເຮັດແນວໃດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນດາລັດ ທີ່ບໍ່ແມ່ນ
ສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ປະຕິບັດເທົ່າທີ່ຈະ ເປັນໄປໄດ້ຫຼັກ
ການເຫຼົ່ານີ້ ໃນການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ
ລະຫວ່າງຊາດ.

7. ບໍ່ມີບັນຍັດຂໍ້ໃດ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ ສະ
ຫະປະຊາຊາດ ເຂົ້າໄປແຊກແຊງກົດຈະການ ຊຶ່ງໂດຍຕົ້ນຕໍແລ້ວຂຶ້ນກັບ
ສິດອໍານາດແຫ່ງຊາດ ຂອງລັດນຶ່ງ, ທັງບໍ່ບັງຄັບສະມາຊິກໃຫ້ນໍາເລື່ອງ
ດັ່ງກ່າວ ມາສະເໜີໃຫ້ສະຫະປະຊາຊາດ ແກ້ໄຂຕາມກົດບັດສະບັບນີ້;

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຫຼັກການ ດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ການ
ນໍາໃຊ້ ມາດຕະການບັງຄັບທີ່ບັງໄວ້ໃນ ໝວດ III.

ໝວດທີ II

ສະມາຊິກ

ມາດຕາ 3

ສະມາຊິກດັ້ງເດີມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ແກ່ລັດ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າ
ຮ່ວມກອງປະຊຸມ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍອົງການຈັດຕັ້ງ ລະຫວ່າງ
ຊາດ ທີ່ ນະຄອນ ຊານຟຣານຊິດສະໂກ ແລະ ໄດ້ລົງນາມ ໃນກົດບັດ
ສະບັບນີ້ ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 110, ຫຼື
ລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມໄວ້ກ່ອນແລ້ວ ໃນຖະແຫຼງການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ
ລົງວັນທີ 01 ມັງກອນ 1942.

ມາດຕາ 4

1. ການເປັນສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແມ່ນເປີດໃຫ້ແກ່
ທຸກໆລັດທີ່ຮັກຫອມສັນຕິພາບ ແລະ ຍອມຮັບເອົາພັນທະຂອງ ກົດບັດ
ສະບັບນີ້, ແລະ ແມ່ນລັດທີ່ສາມາດ ແລະ ເຕັມໃຈປະຕິບັດພັນທະດັ່ງ
ກ່າວຕາມການຕົກລົງ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ການຮັບຮອງເອົາລັດໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເຂົ້າເປັນ
ສະມາຊິກ ແມ່ນຂຶ້ນກັບມະຕິ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ

ຕາມການແນະນຳຂອງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 5

ສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ຖືກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງດຳເນີນມາດຕະການຈຳກັດ ແລະ ບັງຄັບນັ້ນ ອາດຖືກສະມັດຊາໃຫຍ່ງົດການໃຊ້ສິດ ແລະ ເອກະສິດ ຂອງສະມາຊິກ ຕາມການແນະນຳຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຄືນສິດ ແລະ ເອກະສິດ ໃຫ້ສະມາຊິກ ດັ່ງກ່າວໄດ້.

ມາດຕາ 6

ຖ້າວ່າສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫາກຜ່າຜົນຫຼັກການຂອງ ກົດບັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເນື່ອງນິດລຽນຕິດ, ສະມາຊິກດັ່ງກ່າວອາດຖືກໄລ່ອອກ ຈາກອົງການ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ຕາມການສະເໜີແນະ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ໝວດທີ III

ອົງກອນ

ມາດຕາ 7

1. ອົງກອນສໍາຄັນ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມີດັ່ງນີ້: ສະມັດຊາໃຫ່ຍ, ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ສະພາອາລັກຂາ, ສານຍຸຕິທໍາລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ສໍານັກງານເລຂາທິການ.

ມາດຕາ 8

ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະບໍ່ວາງຂໍ້ຈໍາກັດໃດໆໝົດໃນການຮັບເອົາຜູ້ຊາຍ ຫຼື ຜູ້ຍິງ ເຂົ້າຮ່ວມວຽກໃນອົງກອນສໍາຄັນ ຫຼື ອົງກອນຊ່ວຍວຽກ ໃນທຸກຕໍາແຫນ່ງຫນ້າທີ່, ໃນເມື່ອມີເງື່ອນໄຂເທົ່າທຽມກັນ.

ໝວດທີ IV

ສະມັດຊາໃຫຍ່

ການປະກອບ.

ມາດຕາ 9

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກທັງໝົດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຈະມີຜູ້ແທນໃນສະມັດຊາໃຫຍ່ຢ່າງຫຼາຍບໍ່ກາຍ 5 ຄົນ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ.

ມາດຕາ 10

ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສາມາດອະພິປາຍໄດ້ທຸກໆບັນຫາ ຫຼື ທຸກໆເລື່ອງພາຍໃນຂອບເຂດ ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ຫຼື ກ່ຽວກັບອຳນາດ ແລະ ຫນ້າທີ່ຂອງອົງກອນໃດໜຶ່ງທີ່ບັງໄວ້ໃນກົດບັດ ສະບັບນີ້ ແລະ ສະເໜີບັນຫາ ຫຼື ຄຳແນະນຳ ໄປຍັງສະມາຊິກ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ສະ

ພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ຫຼື ໄປຍັງສະມາຊິກ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 12.

ມາດຕາ 11

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສາມາດພິຈາລະນາ ຫຼັກການທົ່ວໄປ ຂອງການຮ່ວມມື ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ລວມທັງຫຼັກການໃນການຫຼຸດຜ່ອນອາວຸດ ແລະ ຂໍ້ບັງຄັບວ່າດ້ວຍການປະກອບອາວຸດ ແລະ ສາມາດເຮັດຄະແນນນຳກ່ຽວກັບ ຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ ໄປຍັງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ສະມາຊິກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ໄປຍັງສະມາຊິກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງທັງສອງ.

2. ສະມັດຊາໃຫຍ່ສາມາດອະພິປາຍໄດ້ທຸກໆບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ ສະມັດຊາໃຫຍ່ໂດຍ ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ຫຼື ໂດຍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ລັດໃດ ລັດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ແມ່ນ ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງ ວັນທີ 2 ມາດຕາ 35, ແລະ ສາມາດເຮັດຄຳແນະນຳ ເວັ້ນເສຍແຕ່ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 12 ກ່ຽວກັບ ທຸກໆບັນຫາໃນ ທຳນອງດັ່ງກ່າວໄປຍັງລັດ ຫຼື ບັນດາລັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ໄປຍັງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ໄປຍັງບັນດາລັດດັ່ງກ່າວ

ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ພ້ອມກັນ. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະສົ່ງບັນຫາ ໃດໜຶ່ງໃນທຳນອງດັ່ງກ່າວທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ, ໄປຍັງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະເປັນກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການອະພິປາຍ ກໍໄດ້.

3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສາມາດແຈ້ງໃຫ້ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຊາບເຖິງ ສະຖານະການທີ່ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມ ຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

4. ອຳນາດ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕານີ້ຈະ ບໍ່ຈຳກັດຂອບເຂດທົ່ວໄປຂອງ ມາດຕາ 10.

ມາດຕາ 12

1. ໃນຂະນະທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ກຳລັງປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ແກ້ໄຂ ການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບມອບໝາຍຕາມ ກົດບັດສະບັບນີ້ຢູ່ນັ້ນ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະບໍ່ອອກຄຳແນະນຳໃດໆ ກ່ຽວ ກັບການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການດັ່ງກ່າວເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າສະພາຄວາມ ຫມັ້ນຄົງຈະຮ້ອງຂໍ.

2. ໂດຍການອະນຸມັດຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ເລຂາທິການ ໃຫຍ່ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ຊາບ, ໃນແຕ່ລະສະໄໝປະຊຸມ ເຖິງວຽກງານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ເຊິ່ງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງພວມ

ດຳເນີນງານຢູ່; ໃນທຳນອງດຽວກັນ ເລຂາທິການໃຫ່ຍ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຫຼື ສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ, ຖ້າຫາກບໍ່ຢູ່ໃນໄລຍະສະໄຫມປະຊຸມໃນທັນທີ ທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຢຸດຕິການແກ້ໄຂກໍລະນີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 13

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ລົງມືສຶກສາ ແລະ ອອກຄຳແນະນຳ ເພື່ອຈຸດປະສົງ.

ກ. ພັດທະນາການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງຊາດ ໃນດ້ານການເມືອງ ແລະ ການຊຸກຍູ້ພັດທະນາເປັນກ້າວໆໄປຂອງ ກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດເປັນປະມວນກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ຂ. ພັດທະນາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາດ ໃນດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ, ການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ໝົດທຸກຄົນ ຮູ້ຊຶມໃຊ້ສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະຫຼະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກດ້ານເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ, ຫຼື ສາດສະໜາ.

2. ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດອື່ນໆ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ບົ່ງໄວ້ໃຫ້ວັກ 1 ຂ້ ຂ. ຂ້າງເທິງນັ້ນແມ່ນຖືກກຳນົດໄວ້ໃນຫມວດ IX ແລະ X.

ມາດຕາ 14

ຍົກເວັ້ນບົດບັນຍັດຂອງມາດຕາ 12, ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສາມາດແນະນຳມາດຕະການສະເພາະ, ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ຢ່າງສັນຕິຕໍ່ສະຖານະການໃດໜຶ່ງ, ເຊິ່ງເກີດມາຈາກໃສກໍ່ຕາມ, ທີ່ເຫັນວ່າຈະສ້າງ ຄວາມເສຍຫາຍທົ່ວໄປ ຫຼື ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສາຍພົວພັນມິດຕະພາບລະຫວ່າງຊາດ, ລວມທັງສະຖານະການເຊິ່ງເປັນຜົນສະທ້ອນມາຈາກການລະເມີດບົດບັນຍັດຂອງ ກົດບັດສະບັບນີ້ ເຊິ່ງກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 15

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສຶກສາບົດລາຍງານປະຈຳປີ ແລະ ບົດລາຍງານພິເສດ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ; ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວຈະລວມເອົາເລື່ອງມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ຕັດສິນຫຼື ຮັບຮອງເອົາເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

2. ສະມັດຊາໃຫຍ່ຮັບ ແລະ ສຶກສາບົດລາຍງານຂອງອົງກອນອື່ນໆ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 16

ສະມັດຊາໃຫຍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ກ່ຽວກັບລະບົບສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ການອາລັກຂາທີ່ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍຕາມຫມວດທີ XII ແລະ XIII, ລວມທັງການໃຫ້ຄວາມເຫັນດີ ຕໍ່ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາບັນດາ ເຂດທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ເປັນເຂດຍຸດທະສາດ.

ມາດຕາ 17

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາງົບປະມານຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ສະມາຊິກເປັນຜູ້ອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງອົງການຕາມອັດຕາສ່ວນ ທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ກຳນົດແບ່ງປັນໃຫ້.

3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາການຕົກລົງ ດ້ານ ການເງິນ ແລະ ງົບປະມານທີ່ຕົກລົງກັນ ກັບສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ ດັ່ງທີ່ບັງໄວ້ໃນມາດຕາ 57 ແລະ ພິຈາລະນາງົບປະມານການບໍລິຫານ ຂອງສະຖາບັນດັ່ງກ່າວເພື່ອອອກຄ່າແນະນຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການລົງຄະແນນສຽງ.

ມາດຕາ 18

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະມີຄະແນນ

ສຽງ 1 ຄະແນນ .

2. ມະຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນບັນຫາສໍາຄັນ ຈະຕົກລົງດ້ວຍ ການລົງຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມາຊິກຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ອອກສຽງ ບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ຖືວ່າສໍາຄັນ: ຄໍາແນະນຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ການເລືອກຕັ້ງ ສະມາຊິກ ບໍ່ຖາວອນຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ການເລືອກຕັ້ງ ສະມາ ຊິກຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ການເລືອກຕັ້ງ ສະມາຊິກ ອາລັກຂາຕາມ ມາດຕາ 86 ວັກ 1 ຂໍ້ ຄ, ການຮັບສະມາຊິກໃໝ່ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ, ການງົດສິດ ແລະ ເອກະສິດຂອງສະມາຊິກ, ການ ຂັບໄລ່ສະມາຊິກ, ບັນຫາທີ່ກ່ຽວກັບການດໍາເນີນງານຂອງ ລະບົບ ອາລັກຂາ ແລະ ບັນຫາງົບປະມານ.

3. ມະຕິຕໍ່ບັນຫາອື່ນໆ ລວມທັງການກຳນົດປະເພດ ຂອງບັນຫາ ທີ່ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາດ້ວຍຄະແນນສຽງ ສອງສ່ວນສາມ, ແມ່ນຄະແນນ ສຽງສ່ວນໃຫຍ່ ຂອງສະມາຊິກ ຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ອອກສຽງ.

ມາດຕາ 19

ສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ຈ່າຍຄ່າບໍາລຸງຊັກຊ້າຈະບໍ່ສາມາດ ລົງຄະແນນສຽງ ຢູ່ໃນສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ ຖ້າວ່າຈຳນວນເງິນທີ່ບໍ່ຊໍາລະ ນັ້ນຫາກເທົ່າກັນ ຫຼື ສູງກວ່າຈຳນວນເງິນບໍາລຸງຂອງສອງປີຜ່ານມາ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ສາມາດອະນຸຍາດໃຫ້ສະມາຊິກ ດັ່ງກ່າວ ລົງຄະແນນສຽງ ໄດ້ເມື່ອຮູ້ວ່າສາເຫດ ຂອງການຄ້າງຊໍາລະນັ້ນ ແມ່ນມາຈາກສະພາວະການ ທີ່ຢູ່ນອກເໜືອຈາກຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງ ສະມາຊິກປະເທດນັ້ນ.

ວິທີດໍາເນີນກອງປະຊຸມ

ມາດຕາ 20

ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະປະຊຸມກັນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ໃນສະໄໝສາມັນ ປະຈໍາປີຫນຶ່ງເທື່ອ ແລະ ໃນສະໄໝພິເສດອີກຖ້າຫາກມີຄວາມຈໍາເປັນ. ການປະຊຸມສະມັດຊາໃຫຍ່ສະໄໝພິເສດຈະຮຽກໂດຍ ເລຂາທິການ ໃຫຍ່ຕາມ ການຮ້ອງຂໍຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຫຼື ຂອງສະມາຊິກສ່ວນ ໃຫຍ່ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 21

ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະຮັບເອົາຂໍ້ບັງຄັບລະບຽບ ການປະຊຸມສະມັດຊາ ໃຫຍ່ຈະເລືອກຕັ້ງປະທານຂອງຕົນ ສໍາລັບແຕ່ລະສະໄຫມປະຊຸມ.

ມາດຕາ 22

ສະມັດຊາໃຫຍ່ສາມາດສ້າງອົງກອນຊ່ວຍວຽກ ຊຶ່ງເຫັນວ່າຈໍາເປັນ
ສໍາລັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ໝວດທີ V

ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ

ອົງປະກອບ

ມາດຕາ 23

1. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ 15 ປະເທດ. ໂດຍມີ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາຊົນຈີນ, ສາທາລະນະລັດ ຝູ່ງ, ສະຫະພາບ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ໂຊວຽດ, ສະຫະລາດຊະອານາຈັກ ອັງກິດ ແລະ ອຽກລັງເໜືອ ແລະ ສະຫະລັດອາເມລິກາ ເປັນສະມາຊິກຖາວອນ. ສະມາຊິກບໍ່ຖາວອນອີກ 10 ປະເທດ ຈະຖືກເລືອກຕັ້ງໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່, ໂດຍຄຳນຶງເປັນພິເສດ ແລະ ກ່ອນອື່ນໝົດເຖິງການປະກອບສ່ວນ ດ້ານເງິນອຸດໜູນຂອງສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ແລະ ຈຸດປະສົງອື່ນໆຂອງອົງການກໍ່ຕິການແບ່ງປັນດ້ວຍຄວາມເໝາະສົມຕາມເຂດພູມມິສາດອີກດ້ວຍ.

2. ສະມາຊິກບໍ່ຖາວອນ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຈະໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໃນກຳນົດ 2 ປີ. ໃນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດຂອງສະມາຊິກບໍ່ຖາວອນຫຼັງຈາກທີ່ສະມາຊິກສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ

11 ເປັນ 15 ປະເທດນັ້ນ, ສອງໃນສີ່ປະເທດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈະໄດ້ຮັບ ເລືອກຕັ້ງໃນກຳນົດໜຶ່ງປີ. ສະມາຊິກທີ່ພື້ນຕຳແໜ່ງໄປແລ້ວບໍ່ມີສິດເຂົ້າ ຮັບເລືອກຕັ້ງ ໃນທັນທີໄດ້.

3. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະມີຜູ້ ແທນໜຶ່ງຄົນປະຈຳສະພາ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ

ມາດຕາ 24

1. ເພື່ອຮັບປະກັນການດຳເນີນງານ ຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດ ທິຜົນ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ສະມາຊິກຈຶ່ງມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບ ອັນສຳຄັນກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ໃຫ້ແກ່ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າໃນການປະ ຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບນີ້ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງດຳເນີນ ໃນນາມຂອງສະມາຊິກ.

2. ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້, ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຈະ ດຳເນີນໃຫ້ໄປຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ. ອຳນາດສະເພາະທີ່ມອບໃຫ້ແກ່ຄວາມໝັ້ນຄົງ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງ ກ່າວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນຫມວດທີ VI, VII, VIII, ແລະ ທີ 12.

3. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະສະເໜີບົດລາຍງານປະຈຳປີ ແລະ ບົດ

ລາຍງານພິເສດ ໃນເມື່ອຈຳເປັນຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 25

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ຕົກລົງຍອມຮັບ ແລະ ປະຕິບັດບັນດາ ມະຕິຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຕາມກົດບັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 26

ເພື່ອສົ່ງເສີມການສ້າງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມ ຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ໂດຍການນຳເອົາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງ ໂລກມາໃຊ້ໃນການປະກອບອາວຸດ ໃຫ້ຫນ້ອຍທີ່ສຸດ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ຮັບມອບຫມາຍໃຫ້ຄື້ນຄວ້າແຜນການທີ່ຈະ ສະເໜີຕໍ່ ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອສ້າງລະບົບຂໍ້ບັງຄັບວ່າ ດ້ວຍການປະກອບອາວຸດ, ທາງນີ້ດ້ວຍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງຄະນະ ກຳມະການ ເສນາທິການທະຫານ ຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 47.

ການລົງຄະແນນສຽງ

ມາດຕາ 27

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງມີຄະແນນສຽງ

ຫນຶ່ງຄະແນນ.

2. ການດຳເນີນກອງປະຊຸມ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແມ່ນຜ່ານ ດ້ວຍການລົງຄະແນນສຽງເຫັນດີ ຂອງສະມາຊິກເກົ້າປະເທດ.

3. ມະຕິຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກ່ຽວກັບເລື່ອງອື່ນໆ ແມ່ນຜ່ານ ດ້ວຍຄະແນນສຽງເຫັນດີຂອງສະມາຊິກເກົ້າປະເທດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ນັບທັງ ຄະແນນສຽງເຫັນດີ ຂອງສະມາຊິກຖາວອນທຸກປະເທດ, ແຕ່ວ່າການ ລົງມະຕິຕາມຫມວດທີ VI ແລະ ຕາມວັກ 3 ຂອງ ມາດຕາ 52 ນັ້ນຄູ່ ກໍລະນີ ໃນການຂັດແຍ້ງຈະຕ້ອງງົດເວັ້ນຈາກການລົງຄະແນນສຽງ. ມະຕິຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກ່ຽວກັບເລື່ອງອື່ນໆ ແມ່ນຜ່ານດ້ວຍ ຄະແນນສຽງ ເຫັນດີຂອງສະມາຊິກເກົ້າປະເທດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ນັບທັງ ຄະແນນສຽງເຫັນດີຂອງສະມາຊິກຖາວອນ ທຸກປະເທດ , ແຕ່ວ່າ ການ ລົງມະຕິຕາມຫມວດທີ VI ແລະ ຕາມວັກ 3 ຂອງ ມາດຕາ 52 ນັ້ນຄູ່ ກໍລະນີ ໃນການຂັດແຍ້ງ ຈະຕ້ອງງົດເວັ້ນຈາກການລົງຄະແນນສຽງ.

ວິທີດຳເນີນກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 28

1. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຖືກຈັດຕັ້ງໃນລັກສະນະທີ່ສາມາດປະຕິ ບັດໜ້າທີ່ໄດ້ເປັນປະຈຳ. ໃນເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ, ສະມາຊິກແຕ່ລະປະ ເທດຂອງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງມີຜູ້ແທນປະຈຳຕະຫຼອດເວລາ

ຢູ່ທີ່ຕັ້ງສໍານັກງານອົງການຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະປະຊຸມກັນເປັນໄລຍະ ເຊິ່ງຖ້າຫາກ ຕ້ອງການ ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກສາມາດໃຫ້ຄະແນນລັດຖະບານ ຂອງຕົນຜູ້ໜຶ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງເປັນພິເສດໃຫ້ເປັນຜູ້ແທນ ຂອງຕົນເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມ.

3. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງອາດຈະປະຊຸມ ຢູ່ບ່ອນອື່ນໆນອກຈາກທີ່ ຕັ້ງຂອງສະຫະປະຊາຊາດກໍໄດ້ ຖ້າຫາກພິຈາລະນາເຫັນວ່າຈະອໍານວຍ ຄວາມສະດວກທີ່ສຸດໃຫ້ແກ່ວຽກງານຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 29

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ສາມາດຕັ້ງອົງກອນຊ່ວຍວຽກຂອງຕົນຂຶ້ນ ໄດ້ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຈໍາເປັນສໍາລັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 30

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະສ້າງຂໍ້ບັງຄັບລະບຽບການພາຍໃນຂອງ ຕົນ ຊຶ່ງໃນນັ້ນຈະກໍານົດວິທີການແຕ່ງຕັ້ງປະທານຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 31

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການອະພິປາຍບັນຫາໃດກໍໄດ້ທີ່ນໍາສະເໜີຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ໂດຍບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ, ໃນເມື່ອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງພິຈາລະນາເນວ່າຜົນປະໂຫຍດຂອງສະມາຊິກປະເທດນັ້ນໄດ້ຮັບການກະທົບກະເທືອນ.

ມາດຕາ 32

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ລັດໃດໜຶ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫາກເປັນຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງເຊິ່ງຢູ່ໃນການພິຈາລະນາຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ປະເທດນັ້ນຈະຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມອະພິປາຍກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ້ງດັ່ງກ່າວ ໂດຍບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະກຳນົດເງື່ອນໄຂ ທີ່ເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງສໍາລັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງລັດ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ໝວດທີ VI

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ຢ່າງສັນຕິວິທີ

ມາດຕາ 33

1. ຜູ້ເປັນຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງ ຊຶ່ງຖ້າຫາກວ່າການສືບຕໍ່ຂັດແຍ້ງ ກັນໄປອາດຈະຂົ່ມຂູ່ການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນ ຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ກ່ອນອື່ນໝົດ, ຈະຕ້ອງຊອກສະແຫວງຫາ ການແກ້ ໄຂໂດຍການເຈລະຈາ, ການໄຕ່ສວນ, ການໄກ່ເກ່ຍ, ການປະນີປະ ນອມ, ອະນຸຍາໂຕຕຸລາການ, ການແກ້ໄຂໂດຍທາງສານ, ການຫັນໜ້າ ເຂົ້າອາໄສອົງການຕົວແທນ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຫຼື ວິທີສັນຕິອື່ນໆ ທີ່ ຄູ່ກໍລະນີອາດຈະເລືອກເອົາ.

2. ເມື່ອເຫັນວ່າຈໍາເປັນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງອາດຈະເຊື້ອເຊີນໃຫ້ ຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງມາແກ້ໄຂບັນຫານໍາກັນດ້ວຍວິທີໃດຫນຶ່ງທີ່ກ່າວ ມານັ້ນ.

ມາດຕາ 34

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດສືບສວນທຸກໆກໍລະນີການຂັດແຍ້ງ

ຫຼື ສະຖານະການທີ່ອາດຈະນຳໄປສູ່ຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນລະຫວ່າງປະຊາຊາດ ຫຼື ກໍ່ໃຫ້ເກີດການຜິດຖຽງກັນ, ເພື່ອຊອກຮູ້ວ່າຖ້າການສືບຕໍ່ການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການແນວນັ້ນອາດຈະເປັນການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

ມາດຕາ 35

1. ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ສາມາດນຳສະເຫນີການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການໃດນຶ່ງຕາມລັກສະນະທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34 ຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ສະມັດຊາໃຫຍ່.

2. ລັດໃດນຶ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດສາມາດນຳສະເຫນີການຂັດແຍ້ງທີ່ຕົນເປັນຄູ່ກໍລະນີຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ສະມັດຊາໃຫຍ່, ຖ້າວ່າລັດດັ່ງກ່າວຫາກຍອມຮັບລ່ວງຫນ້າວ່າຈະປະຕິບັດພັນທະຂອງການແກ້ໄຂບັນຫາຢ່າງສັນຕິວິທີຕາມທີ່ບັງໄວ້ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງນີ້.

3. ການກະທຳຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນເລື່ອງທີ່ຖືກສະເຫນີຂຶ້ນມາຕາມມາດຕານີ້ຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 11 ແລະ 12.

ມາດຕາ 36

1. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດແນະນຳໃນໄລຍະໃດກໍໄດ້ຂອງ ວິວັດທະນາການຂອງການຂັດແຍ້ງວິທີດຳເນີນການ ຫຼື ວິທີການສ້າງ ຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ເໝາະສົມຕາມລັກສະນະທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 33 ຫຼື ສະຖານະການທີ່ຄ້າຍກັນນີ້.

2. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງເອົາມາພິຈາລະນາເຖິງວິທີດຳເນີນ ການທີ່ຄູ່ກໍລະນີໄດ້ຮັບເອົາແລ້ວເພື່ອແກ້ໄຂການຂັດແຍ້ງ.

3. ໃນການໃຫ້ຄຳແນະນຳຕາມມາດຕານີ້, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະຕ້ອງຄຳນຶງທີ່ວ່າໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການຂັດແຍ້ງໃນທາງກົດໝາຍ ຈະ ຕ້ອງຖືກນຳສະເໜີໂດຍຄູ່ກໍລະນີ ຕໍ່ສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ຕາມ ບົດບັນຍັດຂອງທຳມະນູນສານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 37

1. ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງຕາມລັກສະນະທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດ ຕາ 33 ຫາກບໍ່ສາມາດປະຊຸມກັນແກ້ໄຂຕາມວິທີ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ ດັ່ງກ່າວແລ້ວ, ຄູ່ກໍລະນີຈະນຳເລື່ອງນັ້ນໄປສະເໜີຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນ ຄົງ.

2. ຖ້າວ່າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫາກເຫັນວ່າການສືບຕໍ່ຂັດແຍ້ງ ກັນອາດຈະຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ

ລະຫວ່າງຊາດ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຕ້ອງຕັດສິນວ່າຕົນຈະດໍາເນີນການ
ປະຕິບັດ ມາດຕາ 36 ຫຼື ຈະແນະນໍາວິທີການແກ້ໄຂທີ່ຕົນເຫັນວ່າ
ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 38

ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີຫາກຮ້ອງຂໍ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດເຮັດຄໍາ
ແນະນໍາແກ່ຄູ່ກໍລະນີໃນການຂັດແຍ້ງ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຢ່າງສັນຕິວິທີ,
ທັງນີ້ໂດຍບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງຕໍ່ບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 33 ເຖິງ 37.

ໝວດທີ VII

ການດໍາເນີນການໃນກໍລະນີມີການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ, ການມ້າງເພສັນຕິພາບ ແລະ ການກະທໍາ ການຮຸກຮານ

ມາດຕາ 39

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະພິຈາລະນາການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ, ການມ້າງເພສັນຕິພາບ ຫຼື ການກະທໍາການຮຸກຮານ ແລະ ເຮັດຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ຕັດສິນວ່າຈະເອົາມາດຕະການໃດຕາມມາດຕາ 41 ແລະ 42 ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ຟື້ນຟູສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ.

ມາດຕາ 40

ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສະຖານະການຊຸດໂຊມລົງກວ່າເກົ່າ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດເຊີນ ຄູ່ກໍລະນີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການຊົ່ວຄາວທີ່ເຫັນວ່າຈໍາເປັນ ຫຼື ສົມຄວນຈະເປັນໄປ, ກ່ອນທີ່ຈະເຮັດຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ຕັດສິນເອົາມາດຕະການຕາມມາດຕາ 39. ບັນດາມາດຕະການຊົ່ວຄາວນີ້ ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ສິດ, ຄວາມ

ຮຽກຮ້ອງ ຫຼື ຖານະຂອງຄູ່ກໍລະນີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະການຊົ່ວຄາວດັ່ງກ່າວນີ້, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກໍ່ຈະຕ້ອງ ຄຳນຶງເຖິງຄວາມບໍ່ສຳເລັດນີ້ເຊັ່ນກັນ.

ມາດຕາ 41

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຕັດສິນວ່າຈະເອົາມາດຕະການໃດ, ທີ່ບໍ່ນຳໄປສູ່ການນຳໃຊ້ກຳລັງອາວຸດ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມະຕິຂອງຕົນໄດ້ຮັບ ຜົນ, ແລະ ສາມາດເຊີນສະມາຊິກຊະຫະປະຊາຊາດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວນີ້. ບັນດາມາດຕະການນີ້ອາດຈະລວມເຖິງການ ຕັດສາຍສຳພັນຢ່າງສິ້ນເຊີງ ຫຼື ບາງສ່ວນ, ດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການ ຄົມມະນາຄົມ ທາງລົດໄຟ, ທາງທະເລ, ທາງອາກາດ, ທາງໄປສະນີ, ທາງໂທລະເລກ, ທາງວິທະຍຸ ແລະ ພາຫະນະການຄົມມະນາຄົມອື່ນໆ ພ້ອມດ້ວຍການຕັດສຳພັນທາງດ້ານການທູດ.

ມາດຕາ 42

ຖ້າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫາກຊຶ່ງຊາເຫັນວ່າມາດຕະການຕາມທີ່ ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 41 ອາດຈະບໍ່ເໝາະສົມ ຫຼື ເຫັນວ່າບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດດຳເນີນການໃຊ້ກຳລັງທາງອາກາດ, ທາງ

ທະເລ ຫຼື ທາງພາກພື້ນດິນ ທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນໃນການປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ພື້ນພູສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ. ການດຳເນີນການ ດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະລວມເຖິງການສະແດງແສນຍານຸພາບ, ມາດຕະການ ປົດລ້ອມ ແລະ ການປະຕິບັດການອື່ນໆ ໂດຍກຳລັງທາງອາກາດ, ທາງ ທະເລ ຫຼື ທາງພາກພື້ນດິນຂອງບັນດາສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 43

1. ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທັງໝົດ ຈະຮັບພາລະຈັດສິ່ງກຳລັງອາວຸດ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ອຳນວຍຄວາມ ສະດວກຕ່າງໆ ລວມທັງສິດໃນການຜ່ານດິນແດນຕາມທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ ແກ່ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ເມື່ອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ເຊື່ອເຊີນ ແລະ ອີງ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງພິເສດສະບັບນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍສະບັບທີ່ໄດ້ກະທຳຮ່ວມກັນ.

2. ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍສະບັບທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຈະກຳນົດ ຈຳນວນພົນ ແລະ ປະເພດຂອງກຳລັງ, ຂັ້ນຂອງການຕຽມພ້ອມ ແລະ ຈຸດທີ່ຕັ້ງໂດຍທົ່ວໄປຂອງກຳລັງພ້ອມດ້ວຍລັກສະນະຂອງການອຳນວຍ ຄວາມສະດວກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຈັດຫາໄວ້ໃຫ້.

3. ໂດຍການລິເລີ່ມຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະມີການເຈລະ ຈາກັນໄວທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ ກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງກັນສະບັບນຶ່ງ ຫຼື

ຫຼາຍສະບັບ. ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວຈະໄດ້ຮັບການລົງນາມລະຫວ່າງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ສະມາຊິກ; ຫຼື ລະຫວ່າງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກ, ແລະຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍລັດທີ່ລົງນາມ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງລະບຽບລັດຖະທຳມະນູນຂອງລັດເລົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 44

1. ເມື່ອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໄດ້ຕົກລົງທີ່ຈະໃຊ້ກຳລັງແລ້ວ, ກ່ອນທີ່ຈະເຊື່ອເຊີນໃຫ້ສະມາຊິກ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ແທນຢູ່ໃນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈັດສິ່ງກຳລັງທະຫານຂອງຕົນເພື່ອປະຕິບັດພັນທະທີ່ໄດ້ຮັບໄວ້ຕາມມາດຕາ 43, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງເຊີນສະມາຊິກປະເທດດັ່ງກ່າວນັ້ນເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການໃຊ້ກອງກຳລັງທະຫານຂອງສະມາຊິກປະເທດນັ້ນຖ້າສະມາຊິກດັ່ງກ່າວຫາກຕ້ອງການ.

ມາດຕາ 45

ເພື່ອຊ່ວຍສະຫະປະຊາຊາດ ໃຫ້ສາມາດດຳເນີນມາດຕະການທາງທະຫານໄດ້ໂດຍດ່ວນ. ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງຈັດສັນກຳລັງທາງອາກາດໄວ້ໃຫ້ຢູ່ໃນທ່າຕຽມພ້ອມໃນທັນທີເພື່ອດຳເນີນ

ການບັງຄັບລະຫວ່າງຊາດຮ່ວມກັນ. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ຈະກຳນົດຈຳນວນພົນ ແລະ ຂັ້ນຂອງການຕຽມພ້ອມຂອງກອງກຳລັງທະຫານພ້ອມທັງຂັ້ນແຜນການດຳເນີນການຮ່ວມກັນ, ໃນຂອບເຂດ ທີ່ບັງໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງພິເສດສະບັບນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍສະບັບທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 43.

ມາດຕາ 46

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານຈະເປັນຜູ້ຂຶ້ນແຜນສຳລັບການໃຊ້ກຳລັງທະຫານ.

ມາດຕາ 47

1. ໃຫ້ຈັດຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການ ເສນາທິການທະຫານ ຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໃນບັນຫາຕ່າງໆ ດ້ານການທະຫານທີ່ຈຳເປັນສຳລັບສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ, ການໃຊ້ ແລະ ການບັງຄັບບັນຊາກຳລັງທະຫານທີ່ມອບໃຫ້ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ລະບຽບການປະກອບອາວຸດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນອາວຸດ ທີ່ອາດຈະມີຂຶ້ນ.

2. ຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ຈະປະກອບດ້ວຍຫົວ

ໜ້າເສນາທິການ ຂອງສະມາຊິກຖາວອນ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຫຼື ຜູ້ແທນຂອງບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ. ຄະນະກຳມະການຈະເຊື່ອເຊີນສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ບໍ່ມີຜູ້ແທນປະຈຳຢູ່ໃນຄະນະກຳມະການ ໃຫ້ ເຂົ້າຮ່ວມງານກັບຄະນະກຳມະການ, ຖ້າວ່າການເຂົ້າຮ່ວມຂອງສະມາ ຊິກດັ່ງກ່າວ ຫາກມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດງານຢ່າງມີປະ ສິດທິຜົນ.

3. ຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ, ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຕໍ່ການຊີ້ນຳດ້ານຍຸດທະສາດ ກ່ຽວກັບກຳລັງທະຫານທີ່ໄດ້ມອບຫມາຍ ໃຫ້ແກ່ສະພາຄວາມໝັ້ນ ຄົງ. ບັນຫາກ່ຽວກັບການບັງຄັບບັນຊາ ກຳລັງດັ່ງກ່າວຈະພິຈາລະນາແກ້ ໄຂຕາມພາຍຫຼັງ.

4. ຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ສາມາດສ້າງຕັ້ງຄະນະ ອະນຸກຳມະການພູມິພາກຂຶ້ນໄດ້ ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກສະພາ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຫຼັງຈາກໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບອົງການພູມິພາກ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 48

1. ບັນດາມາດຕະການອັນຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດມະຕິຂອງ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງເພື່ອການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມ

ຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ຈະຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍສະມາຊິກທັງຫມົດ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ບາງປະເທດ ສະມາຊິກເທົ່ານັ້ນແລ້ວແຕ່ການ ຕີລາຄາຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

2. ມະຕິດັ່ງກ່າວຈະຖືກປະຕິບັດ ໂດຍສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາ ຊາດ ໂດຍກົງ ແລະ ໂດຍຜ່ານການດຳເນີນການ ຂອງສະມາຊິກດັ່ງກ່າວ ນີ້ ໃນບັນດາອົງການລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງປະເທດນັ້ນ ເປັນ ສະມາຊິກຢູ່.

ມາດຕາ 49

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຮ່ວມກັນອໍານວຍການຊ່ວຍເຫຼືອ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃນການປະຕິບັດມາດຕະການທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນ ຄົງໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວ.

ມາດຕາ 50

ຫາກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໄດ້ດຳເນີນມາດຕະການປ້ອງກັນ ຫຼື ບັງຄັບຕໍ່ລັດໃດນຶ່ງ, ສ່ວນລັດອື່ນໆເຖິງແມ່ນວ່າຈະເປັນສະມາຊິກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ບໍ່ກໍຕາມ ຖ້າຫາກປະເຊີນກັບບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກ ເປັນພິເສດ ດ້ານເສດຖະກິດອັນສືບເນື່ອງມາຈາກການປະຕິບັດມາດຕະ

ການຕັ້ງກ່າວ ຍ່ອມມິສິດທີ່ຈະປົກສາຫາລືກັບສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ
ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາເລົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 51

ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໆ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ທີ່ຈະຕັດສິດໃນການປ້ອງກັນ
ຕົນເອງ ໂດຍລຳພັງ ຫຼື ຮ່ວມກັນ ໃນກໍລະນີທີ່ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະ
ຊາຊາດ ປະເທດໃດນຶ່ງ ຫາກຕົກເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການຮຸກຮານ ດ້ານ
ກຳລັງອາວຸດ ຈົນກວ່າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະຮັບເອົາມາດຕະການ
ອັນຈຳເປັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະ
ຫວ່າງຊາດ, ມາດຕະການທີ່ສະມາຊິກໄດ້ດຳເນີນໄປໃນການໃຊ້ສິດປ້ອງ
ກັນຕົນເອງນີ້ ຈະຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຊາບໃນທັນທີ
ແລະ ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຫຍັງຫມົດ ຕໍ່ອຳນາດ ແລະ ຫນ້າທີ່ ຂອງ
ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຕັ້ງທີ່ບິ່ງໄວ້ໃນກົດບັດນີ້ ໃນການດຳເນີນການທີ່
ຕົນເຫັນວ່າຈຳເປັນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ຟື້ນຟູ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມ
ຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ໃນທຸກໄລຍະເວລາ.

ໝວດທີ VIII

ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ

ມາດຕາ 52

1. ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໆ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ທີ່ຈະຂັດຂວາງການຄົງຕົວຂອງຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ປະກອບອົງການພູມິພາກສໍາລັບການແກ້ໄຂກໍລະນີທີ່ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມສໍາລັບການດໍາເນີນການໃນລັກສະນະພູມິພາກ ຖ້າວ່າຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການດັ່ງກ່າວ ແລະ ການກະທໍານັ້ນໆ ຫາກສອດຄ່ອງກັບເປົ້າຫມາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ລົງນາມຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ສ້າງອົງການດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມສຸດຄວາມສາມາດ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງໃນຂົງເຂດຢ່າງສັນຕິວິທີ ໂດຍການອີງໃສ່ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຫຼື ອົງການດັ່ງກ່າວ, ກ່ອນທີ່ຈະສະເໜີເລື່ອງໄປຍັງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

3. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະສົ່ງເສີມການພັດທະນາການແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງລັກສະນະຂົງເຂດຢ່າງສັນຕິວິທີໂດຍອາໃສຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການພູມິພາກດັ່ງກ່າວ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການລິເລີ່ມຂອງວັດກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ການສະເໜີເລື່ອງມາຈາກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກໍຕາມ.

4. ມາດຕານີ້ຈະບໍ່ແຕະຕ້ອງຫຍັງຫມົດຕໍ່ການນໍາເອົາມາດຕາ 34 ແລະ 35 ມາໃຊ້.

ມາດຕາ 53

1. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຫມຸນໃຊ້, ຖ້າຫາກວ່າມີຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການພູມິພາກເພື່ອປະຕິບັດມາດຕະການບັງຄັບ ທີ່ໄດ້ເອົາພາຍໃຕ້ອໍານາດຂອງຕົນ. ແຕ່ວ່າຈະບໍ່ມີການດໍາເນີນການບັງຄັບໃດໆ ໂດຍຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການພູມິພາກ ໂດຍປາສະຈາກການອະນຸຍາດ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ; ຍົກເວັ້ນມາດຕະການສໍາລັບຕໍ່ຕ້ານລັດສັດຕູ ດັ່ງຄໍານິຍາມໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້ຊຶ່ງໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນການປະຕິບັດ ມາດຕາ 107 ຫຼື ໃນຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຕ້ານການຟື້ນນະໂຍບາຍການຮຸກຮານກັບຄືນມາ ໂດຍລັດສັດຕູດັ່ງກ່າວ, ຈົນກວ່າຈະຮອດເວລາທີ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະສາມາດເຂົ້າຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອປ້ອງກັນການຮຸກຮານເທື່ອໃໝ່ຂອງສັດຕູ, ຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຂອງລັດຖະບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ຄໍາວ່າ " ລັດສັດຕູ " ທີ່ໃຊ້ໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ຈະນໍາໃຊ້ກັບທຸກລັດຊຶ່ງໃນສົງຄາມໂລກຄັ້ງທີ່ ສອງ ເຄີຍເປັນສັດຕູຕໍ່ລັດໃດນຶ່ງທີ່ລົງນາມໃນກົດບັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 54

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບແຈ້ງການຢ່າງຄົບຖ້ວນຕະຫຼອດເວລາເຖິງກົດຈະກຳທີ່ໄດ້ກະທຳໄປ ຫຼື ທີ່ຄາດການໄວ້ຕາມຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຫຼື ໂດຍອົງການພູມິພາກ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

ໝວດທີ IX

ການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ລະຫວ່າງຊາດ

ມາດຕາ 55

ໂດຍແນໃສ່ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ສະຫວັດດີພາບອັນຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນການພົວພັນຢ່າງສັນຕິ ແລະ ແບບເພື່ອນມິດລະຫວ່າງປະຊາຊາດ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບຫຼັກການສິດສະເຫມີພາບ ແລະ ສິດໃນການປົກຄອງຕົນເອງ ຂອງບັນດາປະຊາຊາດ, ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະສົ່ງເສີມ:

ກ. ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ເງື່ອນໄຂແຫ່ງຄວາມກ້າວຫນ້າ ແລະ ການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ;

ຂ. ການແກ້ໄຂ ບັນຫາລະຫວ່າງຊາດໃນດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາດ ດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ການສຶກສາ ;

ຄ. ການເຄົາລົບໂດຍທົ່ວໄປ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບອັນພື້ນຖານສຳລັບຫມົດທຸກຄົນ ໂດຍປາສະຈາກ

ການຈຳແນກເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ຫຼື ສາສະຫນາ.

ມາດຕາ 56

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ໃຫ້ຄຳຫມັ້ນສັນຍາວ່າຈະ ດຳເນີນ ຮ່ວມກັນ ຫຼື ແຍກກັນ ໃນການຮ່ວມມື ກັບສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອ ບັນ ລຸເປົ້າຫມາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 55.

ມາດຕາ 57

1. ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະຕ່າງໆ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍຂໍ້ຕົກລົງລະ ຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລະຫວ່າງຊາດຢ່າງກວ້າງ ຂວາງ ໃນດ້ານເສດຖະເສດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການ ສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ດ້ານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນທຳ ມະນູນກໍ່ຕັ້ງຂອງຕົນ ຈະມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 63.

2. ສະຖາບັນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວພັນ ກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແມ່ນເອີ້ນຊື່ວ່າ "ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ".

ມາດຕາ 58

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ອອກຄໍາແນະນໍາສໍາລັບການປະສານສົມທົບແຜນການ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ.

ມາດຕາ 59

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຊຸກຍູ້ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນການເຈລະຈາລະຫວ່າງລັດກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອການສ້າງທຸກໆສະຖາບັນວິຊາສະເພາະໃຫມ່ໆທີ່ຈໍາເປັນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 55.

ມາດຕາ 60

ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຊຶ່ງມີອຳນາດຕາມບົດບັນຍັດໜວດ X ຈະຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ໜວດນີ້.

ໝວດທີ X

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

ອົງປະກອບ

ມາດຕາ 61

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈະປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ 54 ປະເທດ ຊຶ່ງເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍ ສະມັດຊາໃຫຍ່.

2. ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດ ຂອງວັກ 3 ແຕ່ລະປີສະມາຊິກສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສືບແປດ ປະເທດ ຈະໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໃນກຳນົດເວລາ ສາມປີ. ສະມາຊິກທີ່ພື້ນຕໍາແຫນ່ງໄປແລ້ວມີສິດເຂົ້າຮັບເລືອກຕັ້ງໄດ້ອີກໃນທັນທີ.

3. ໃນການເລືອກຕັ້ງ ຄັ້ງທຳອິດຫຼັງຈາກ ການເພີ່ມຈຳນວນສະມາຊິກ ໃນສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂຶ້ນຈາກ ຊາວເຈັດ ປະເທດ ເປັນ ຫ້າສິບສີ່ ປະເທດນັ້ນ, ຊາວເຈັດປະເທດ ຈະໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງບວກໃສ່ ກັບສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ ເພື່ອເຂົ້າມາແທນທີ່ສະມາຊິກເກົ່າເກົ້າ ປະເທດຊຶ່ງເວລາດຳລົງຕຳແຫນ່ງຂອງ ເກົ່າປະເທດ ໃນຈຳນວນ

ສະມາຊິກ ຊາວເຈັດ ປະເທດ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນທ້າຍປີທຳອິດ ແລະ ກຳນົດດຳລົງຕຳແໜ່ງຂອງ ເກົ້າ ປະເທດຕໍ່ໄປທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນທ້າຍປີທີສອງ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

4. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະມີຜູ້ແທນນຶ່ງຄົນ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ

ມາດຕາ 62

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດເຮັດ ຫຼື ຊຸກຍູ້ການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ການລາຍງານກ່ຽວກັບບັນຫາລະຫວ່າງຊາດ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຂົງເຂດອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສາມາດເຮັດຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່, ແລະ ຕໍ່ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ຕໍ່ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດເຮັດຄຳແນະນຳເພື່ອຮັບປະກັນການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ ແລະ ສິດເສລີພາບອັນພື້ນຖານສຳລັບທຸກຄົນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

3. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດກຽມຮ່າງສົນທິສັນຍາ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ກ່ຽວກັບເລື່ອງອຳນາດຂອງຕົນ.

4. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດຮຽກກອງປະຊຸມ ລະຫວ່າງຊາດ ກ່ຽວກັບເລື່ອງອຳນາດຂອງຕົນຕາມຂໍ້ບັງຄັບ ທີ່ສະຫະ ປະຊາຊາດກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 63

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດເຮັດຂໍ້ຕົກລົງກັບ ທຸກສະຖາບັນທີ່ກຳນົດເງື່ອນໄຂເອົາສະຖາບັນດັ່ງກ່າວທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມເນື້ອໃນຂອງມາດຕາ 57. ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວຈະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່.

2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດປະສານສົມທົບກິດຈະ ກຳກັບສະຖາບັນວິຊາສະເພາະໂດຍການປຶກສາຫາລື, ເຮັດຄຳແນະນຳຕໍ່ ສະຖາບັນດັ່ງກ່າວກໍ່ຄືຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະມາຊິກຂອງ ສະຫະ ປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 64

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດຮັບເອົາທຸກໆມາດຕະ ການທີ່ເປັນປະໂຫຍດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານ ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ

ຈາກສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ. ສະພາດັ່ງກ່າວນີ້ສາມາດຕົກລົງກັນກັບ ສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ ເພື່ອ ໃຫ້ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຄໍາແນະນໍາຂອງຕົນ ແລະ ຄໍາແນະນໍາຂອງ ສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນເລື່ອງທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອໍານາດຂອງ ຕົນ.

2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດແຈ້ງຂໍ້ສັງເກດຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່.

ມາດຕາ 65

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດຈັດຫາຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ສະ ພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໃນເມື່ອຖືກ ຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 66

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະດໍາເນີນຫນ້າທີ່ທຸກຢ່າງທີ່ ຕົກຢູ່ໃນຂອບອໍານາດຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຕາມຄໍາແນະນໍາ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່.

2. ດ້ວຍຄວາມເຫັນດີຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດປະຕິບັດຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍ ຂອງສະມາຊິກ ສະຫະ

ປະຊາຊາດ ຫຼື ຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຂອງສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ.

3. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະດໍາເນີນໜ້າທີ່ອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນພາກສ່ວນອື່ນໆ ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ຫຼື ດັ່ງທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້.

ມາດຕາ 67

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈະມີຄະແນນສຽງນຶ່ງຄະແນນ.

2. ມະຕິຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະຮັບເອົາດ້ວຍ ສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມາຊິກຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ຜູ້ອອກສຽງ.

ວິທີດໍາເນີນການປະຊຸມ

ມາດຕາ 68

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະຕັ້ງຄະນະກຳມະທິການຕ່າງໆ ຂຶ້ນກ່ຽວກັບບັນຫາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງສິດທິມະນຸດ ກໍຄືຄະນະກຳມະທິການອື່ນໆ ທີ່ຈຳເປັນສໍາລັບການດໍາເນີນໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 69

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈະເຊື່ອເຊີນສະມາຊິກປະເທດ ໃດປະເທດນຶ່ງ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດເຂົ້າຮ່ວມການພິຈາລະນາບັນຫາ ໃດນຶ່ງ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງສະເພາະກັບສະມາຊິກປະເທດນັ້ນ ໂດຍທີ່ ສະມາຊິກປະເທດນັ້ນບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ.

ມາດຕາ 70

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດເຮັດຂໍ້ບັນຍັດໃດນຶ່ງເພື່ອ ໃຫ້ຜູ້ແທນຂອງສະຖາບັນວິຊາສະເພາະເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍທີ່ສະຖາບັນວິຊາ ສະເພາະດັ່ງກ່າວບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ, ການພິຈາລະນາວຽກງານຂອງ ຕົນ ແລະ ຂອງຄະນະກຳມາທິການທີ່ສະພາຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ ແທນສະພາຂອງຕົນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ການພິຈາລະນາບັນຫານຳສະຖາບັນ ວິຊາສະເພາະ.

ມາດຕາ 71

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດເຮັດຂໍ້ບັນຍັດອັນເປັນປະ ໂຫຍດເພື່ອສຶກສາຫາລືກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຊຶ່ງ ຮັບຜິດຊອບບັນຫາທີ່ຢູ່ໃນເຂດອຳນາດຂອງຕົນ. ຂໍ້ບັນຍັດເລົ່ານີ້ອາດ ເຮັດໄດ້ນຳການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງຊາດກໍ່ຄືກັບອົງການລະດັບຊາດຫຼັງຈາກ

ໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 72

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈະຮັບເອົາຂໍ້ລະບຽບພາຍໃນຂອງຕົນເອງລວມທັງວິທີແຕ່ງຕັ້ງປະທານຂອງຕົນ.
2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈະປະຊຸມກັນຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບພາຍໃນຂອງຕົນ ຊຶ່ງຈະລວມທັງບົດບັນຍັດສຳລັບຮຽກປະຊຸມຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງສະມາຊິກສ່ວນຫຼາຍຂອງສະພາ.

ໝວດທີ XI

ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍດິນແດນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ ປົກຄອງຕົນເອງ

ມາດຕາ 73

ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ມີ ຫຼື ຮັບເອົາຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການປົກຄອງດິນແດນຊຶ່ງປະຊາຊົນຍັງ ບໍ່ທັນມີສິດປົກຄອງຕົນເອງ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຍ່ອມຮັບຮູ້ຫຼັກການວ່າດ້ວຍບຸລິມະສິດດ້ານຜົນປະ ໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນດິນແດນເຫຼົ່ານີ້. ສະມາຊິກຂອງສະ ຫະປະຊາຊາດ ຈະຮັບເອົາພັນທະເປັນພາລະມອບຫມາຍອັນສັກສິດ ທີ່ຈະສົ່ງເສີມຄວາມວັດທະນາຖາວອນຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ໃນ ດິນແດນເລົ່ານັ້ນຢ່າງສຸດຄວາມສາມາດພາຍໃນຂອບເຂດ ຂອງລະບົບ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍກົດບັດ ສະບັບນີ້ ຕາມເປົ້າຫມາຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ຈະຮັບປະກັນດ້ວຍການເຄົາລົບວັດທະນະທໍາ ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄວາມກ້າວໜ້າດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ກໍຄືການພັດທະນາການສຶກສາ, ການປະຕິບັດອັນເປັນທໍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ພື້ນຈາກການລະເມີດຕ່າງໆ;

ຂ. ຈະພັດທະນາຄວາມສາມາດ ໃນການປົກຄອງຕົນເອງ, ຈະຄໍານຶ່ງເຖິງຄວາມມັ່ງມາດປາຖະຫນາ ດ້ານການເມືອງຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຈະຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າເຈົ້າໃນການພັດທະນາບັນດາສະຖາບັນການເມືອງຂອງເຂົາເຈົ້າເຫຼົ່ານັ້ນ ໃຫ້ກ້າວຫນ້າຢ່າງເໝາະສົມກັບເງື່ອນໄຂສະເພາະຂອງແຕ່ລະດິນແດນ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນເລົ່ານັ້ນ ແລະ ລະດັບການພັດທະນາ ຂອງເຂົາເຈົ້າ;

ຄ. ຈະເຮັດໃຫ້ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ.

ງ. ຈະສົ່ງເສີມມາດຕະການອັນສ້າງສັນໃນການພັດທະນາ, ຈະຊຸກຍູ້ການຄົ້ນຄວ້າ, ຈະຮ່ວມມືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນກັບອົງການວິຊາສະເພາະລະຫວ່າງຊາດເມື່ອໃດຫາກສະພາວະການຫາກເໝາະສົມເພື່ອໃຫ້ບັນລຸໄດ້ເປົ້າຫມາຍດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ວິທະຍາສາດຢ່າງແທ້ຈິງດັ່ງທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ຕາມມາດຕານີ້;

ຈ. ຈະສົ່ງຂໍ້ຄວາມດ້ານສະຖິຕິ ແລະ ອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະເຕັກນິກກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການສຶກສາໃນດິນແດນຊຶ່ງຕົນຮັບຜິດຊອບ, ນອກຈາກດິນແດນທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນຫມວດທີ XII ແລະ XIII, ໃຫ້ແກ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ຢ່າງສະຫມໍ່າສະເຫມີ ໃນລັກສະນະການແຈ້ງຂ່າວ, ທັງນີ້ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການດ້ານຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ດ້ານລັດຖະທໍາມະນູນ.

ມາດຕາ 74

ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດຮັບຮູ້ເຊັ່ນດຽວກັນໂດຍນະໂຍບາຍ ການເມືອງຂອງຕົນຕ້ອງຍິດຖືຫຼັກການຂອງຄວາມເປັນເພື່ອນບ້ານ ທີ່ຕີ ຕໍ່ກັນໃນດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບໃນ ດິນແດນຊຶ່ງກົດບັດໝວດນີ້ໄດ້ປະຕິບັດຢູ່ກໍຄື ໃນອະນາເຂດນະຄອນ ຫຼວງຂອງຕົນເອງໂດຍສອດຄ່ອງກັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມວັດທະ ນາຖາວອນຂອງພາກສ່ວນອື່ນໆຂອງໂລກ.

ໝວດທີ XII

ລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ລະຫວ່າງຊາດ

ມາດຕາ 75

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະສ້າງລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາລະຫວ່າງຊາດ, ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງຕົນ, ສຳລັບການປົກຄອງ ແລະ ການຄວບຄຸມດູແລດິນແດນທີ່ອາດຈະນຳມາຂຶ້ນກັບລະບົບດັ່ງກ່າວດ້ວຍການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະທີ່ຈະເຮັດຕາມພາຍຫຼັງ. ດິນແດນເລົ່ານີ້ຕໍ່ໄປນີ້ ຈະເອີ້ນວ່າ "ດິນແດນອາລັກຂາ".

ມາດຕາ 76

ໂດຍສອດຄ້ອງກັບເປົ້າຫມາຍ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 1 ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້, ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງລະບົບອາລັກຂາມີດັ່ງນີ້:

ກ. ເຮັດໃຫ້ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ;

ຂ. ສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນດິນແດນ ໃນອາລັກຂາເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍຄືການ

ພັດທະນາການສຶກສາ, ສົ່ງເສີມວິວັດທະນາການອັນກ້າວໜ້າ ໄປສູ່ຄວາມສາມາດ ໃນການປົກຄອງຕົນເອງ ຫຼື ເອກະລາດ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງເງື່ອນໄຂສະເພາະ ຂອງແຕ່ລະດິນແດນ ແລະ ປະຊາຊາດ, ຄວາມມັ່ງມາດປາຖະຫນາທີ່ສະແດງອອກຂອງປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ບົດບັນຍັດ ທີ່ອາດຈະຖືກກຳນົດໄວ້ ໃນແຕ່ລະຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ;

ຄ. ສົ່ງເສີມການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບອັນພື້ນຖານສຳລັບທຸກຄົນ, ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກດ້ານເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ຫຼື ສາດສະໜາ, ແລະ ພັດທະນາຄວາມຮັບຮູ້ໃນການເພິ່ງພາອາໃສຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຂອງບັນດາປະຊາຊາດໃນໂລກ;

ງ. ຮັບປະກັນການປະຕິບັດອັນສະເໝີພາບດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າສຳລັບຄົນສັນຊາດຂອງ ປະເທດສະມາຊິກ; ຮັບປະກັນການປະຕິບັດອັນສະເໝີພາບສຳລັບສັນຊາດຂອງປະເທດສະມາຊິກ ເຫຼົ່ານີ້ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງພະແນກຍຸຕິທຳ, ໂດຍບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ ການບັນລຸຈຸດປະສົງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ ແລະ ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 80.

ມາດຕາ 77

1. ລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະນຳໃຊ້ຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຕົກຢູ່ໃນປະເພດຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແລະ ຈະຖືກຈັດເຂົ້າຢູ່ໃນລະບົບດັ່ງກ່າວຕາມ

ສັນຍາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ:

ກ. ດິນແດນຊຶ່ງປະຈຸບັນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ (1).

ຂ. ດິນແດນທີ່ອາດຈະຍາດມາໄດ້ຈາກສັດຕູ ຫຼັງຈາກສົງຄາມ
ໂລກ ຄັ້ງທີ່ ສອງ;

ຄ. ດິນແດນຊຶ່ງລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງຈັດເຂົ້າຢູ່ພາຍ
ໃຕ້ລະບົບດັ່ງກ່າວແບບສະໝັກໃຈ.

2. ຂໍ້ຕົກລົງຕາມພາຍຫຼັງຈະກຳນົດວ່າດິນແດນສ່ວນໃດ ຊຶ່ງຕົກໃນ
ປະເພດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະຖືກຈັດເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບ
ອາລັກຂາ ແລະ ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂອັນໃດ.

ມາດຕາ 78

ລະບອບອາລັກຂາ ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ກັບປະເທດທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງ
ສະຫະປະຊາຊາດ, ການພົວພັນລະຫວ່າງປະເທດ ສະມາຊິກຂອງ
ສະຫະປະຊາຊາດຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມພື້ນຖານ ຂອງການເຄົາລົບນັບຖື
ຫຼັກການສະເໝີພາບດ້ານອະທິປະໄຕ.

ມາດຕາ 79

ຂໍ້ກຳນົດຂອງລະບອບອາລັກຂາ ສຳລັບດິນແດນແຕ່ລະບ່ອນທີ່ຈະ
(1) Sous mandat

ຈັດເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບດັ່ງກ່າວນີ້ ຕະຫຼອດເຖິງ ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການດັດແກ້ທີ່ອາດຈະມີຂຶ້ນ, ຈະເປັນຫົວຂໍ້ຂອງການຕົກລົງລະຫວ່າງ ລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ລວມທັງມະຫາອຳນາດຜູ້ຄຸ້ມຄອງໃນກໍລະນີ ທີ່ດິນແດນນັ້ນຫາກຢູ່ພາຍໃຕ້ການຮັບຜິດຊອບ ຄຸ້ມຄອງຂອງ ສະມາ ຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຕາມບົດບັນຍັດ ຂອງມາດຕາ 83 ແລະ 85.

ມາດຕາ 80

1. ນອກຈາກສິ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາສະເພາະວ່າດ້ວຍ ການອາລັກຂາຕາມ ມາດຕາ 77, 79 ແລະ 81, ການຈັດເອົາແຕ່ລະ ດິນແດນເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບການອາລັກຂາ, ແລະ ຈົນກວ່າສັນຍາດັ່ງ ກ່າວ ຈະຖືກລົງນາມກັນ, ຈະບໍ່ມີບົດບັນຍັດໃດໆ ຂອງກົດບັດຫມວດ ນີ້ຈະຖືກຕີຄວາມຫມາຍ ເປັນການປ່ຽນແປງສິດ ຂອງລັດ ຫຼື ປະຊາຊົນ ໃດກໍຕາມດ້ວຍວິທີໃດນຶ່ງຈະທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດສັນຍາ ລະຫວ່າງຊາດທີ່ມີຢູ່ຊຶ່ງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດເປັນພາຄີ.

2. ວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ຖືກຕີຄວາມຫມາຍວ່າເປັນສາເຫດ ຂອງຄວາມຊັກຊ້າ ຫຼື ການແກ່ຍາວການເຈລະຈາ ແລະ ການລົງນາມ ຂໍ້ຕົກລົງ ແນໃສ່ຈັດສັນດິນແດນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ດິນແດນ ອື່ນໆດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 77 ເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບການ

ອາລັກຂາ.

ມາດຕາ 81

ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ໃນແຕ່ລະກໍລະນີ ຈະລວມເອົາ ເງື່ອນໄຂຊຶ່ງໃນນັ້ນ ດິນແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາຈະຖືກປົກຄອງ ແລະ ຈະມີການແຕ່ງຕັ້ງ ອຳນາດການປົກຄອງທີ່ຈະທຳການປົກຄອງ ດິນແດນດັ່ງກ່າວ. ອຳນາດການປົກຄອງນີ້ຊຶ່ງຕໍ່ໄປເອີ້ນວ່າ " ອຳນາດຮັບ ຜິດຊອບການປົກຄອງ " ອາດຈະປະກອບດ້ວຍລັດນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍໆລັດ ຫຼື ໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດເອງກໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 82

ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາອາດຈະກຳນົດເຂດ ຍຸດທະສາດ ເຂດນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍເຂດ ຊຶ່ງສາມາດກວມເອົາບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງຫມົດຂອງ ດິນແດນ ພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາຊຶ່ງຕໍ່ດິນແດນດັ່ງກ່າວຂໍ້ຕົກລົງຍັງນຳໃຊ້ ຢູ່ ໂດຍບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຂໍ້ຕົກລົງພິເສດສະບັບໃດສະບັບ ນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍສະບັບ ທີ່ໄດ້ເຊັນກັນແລ້ວຕາມ ມາດຕາ 43.

ມາດຕາ 83

1. ໜ້າທີ່ທັງຫມົດຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບເຂດ

ຍຸດທະສາດ ລວມທັງການໃຫ້ຄວາມເຫັນດີຕໍ່ເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ກຳນົດວ່າ ດ້ວຍການອາລັກຂາ ກໍຄືການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການດັດແກ້ທີ່ອາດຈະມີຂຶ້ນ ນັ້ນແມ່ນຈະດຳເນີນການໂດຍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

2. ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 76 ຈະນຳມາໃຊ້ໄດ້ ສຳລັບປະຊາຊົນເຂດຍຸດທະສາດແຕ່ລະເຂດ.

3. ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດຂອງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ແລະ ໂດຍບໍ່ແຕະຕ້ອງຕໍ່ຂໍ້ກຳນົດດ້ານຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອນຳສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາໃນການປະ ຕິບັດຫນ້າທີ່ດັ່ງກ່າວທີ່ສະຫະປະຊາຊາດມອບຫມາຍໃຫ້ພາຍໃຕ້ ລະບອບການອາລັກຂາທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ການສຶກສາໃນເຂດຍຸດທະສາດເຫຼົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 84

ອຳນາດທີ່ຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງມີຫນ້າທີ່ຕິດຕາມເຮັດໃຫ້ດິນ ແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາຂອງຕົນນັ້ນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກ ປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ. ໃນຈຸດປະສົງ ນີ້ ອຳນາດການປົກຄອງດັ່ງກ່າວສາມາດຫມູນໃຊ້ກອງທະຫານອາສາ ສະຫມັກ, ຄວາມສະດວກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກດິນແດນພາຍໃຕ້ ອາລັກຂາ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະທີ່ຕົນໄດ້ໃຫ້ສັນຍາໄວ້ກັບສະພາຄວາມ

ຫມັ້ນຄົງ ກໍ່ຄືເພື່ອຮັບປະກັນການປ້ອງກັນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍພາຍໃນດິນແດນອາລັກຂາ.

ມາດຕາ 85

1. ຫນ້າທີ່ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການ ອາລັກຂາສໍາລັບເຂດຕ່າງໆທັງຫມົດທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນເຂດຍຸດທະ ສາດ, ລວມທັງການໃຫ້ຄວາມເຫັນດີຕໍ່ເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການອາລັກຂາ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການແກ້ໄຂດັດແປງແມ່ນຈະຖືກ ດຳເນີນການໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຊຶ່ງກຳນົດການພາຍໃຕ້ອຳນາດ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະຊ່ວຍເຫຼືອສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນການປະຕິບັດໜ້າ ທີ່ດັ່ງກ່າວໃຫ້ສໍາເລັດຜົນ.

ໝວດທີ XIII

ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ອົງປະກອບ

ມາດຕາ 86

1. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ສະມາຊິກທີ່ປົກຄອງດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ;

ຂ. ສະມາຊິກທີ່ກຳນົດຊື່ໄວ້ໃນມາດຕາ 23 ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ເປັນຜູ້ປົກຄອງ ດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ;

ຄ. ສະມາຊິກອື່ນໆທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນໃນກຳນົດເວລາ 3 ປີ ໃນຈຳນວນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຈຳນວນລວມຂອງສະມາຊິກສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະແບ່ງອອກໄດ້ຈຳນວນເທົ່າກັນລະຫວ່າງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດທີ່ປົກຄອງດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ ແລະ ສະມາຊິກທີ່ບໍ່ໄດ້ປົກຄອງດິນແດນດັ່ງກ່າວ.

2. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະກຳນົດບຸກຄົນ ຄົນໜຶ່ງທີ່ມີຄຸນສົມບັດເປັນພິເສດສະເພາະເພື່ອເປັນຜູ້ຕ່າງໜ້າໃນສະພາ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ

ມາດຕາ 87

ໃນການປະຕິບັດຕາມໜ້າທີ່ຂອງຕົນ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາ ວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ສາມາດ:

ກ. ພິຈາລະນາບົດລາຍງານທີ່ຜູ້ມີອຳນາດຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງ ສະເໜີມາ;

ຂ. ຮັບຄຳຮ້ອງທຸກ ແລະ ພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງທຸກດັ່ງກ່າວໂດຍປົກ ສາຫາລືກັບຜູ້ມີອຳນາດຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງ;

ຄ. ຈັດໃຫ້ມີການໄປຢ້ຽມຢາມຢ່າງເປັນໄລຍະດິນແດນພາຍໃຕ້ ອາລັກຂາ ໂດຍການຕົກລົງວັນເວລາ ກັບຜູ້ມີອຳນາດຮັບຜິດຊອບການ ປົກຄອງດັ່ງກ່າວ;

ງ. ເຮັດຂໍ້ບັນຍັດເລົ່ານີ້ ແລະ ອື່ນໆໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດ ຂອງການຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ.

ມາດຕາ 88

ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະຈັດວາງຄຳຖາມກ່ຽວກັບຄວາມ ກ້າວໜ້າ ໃນດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ໃນການ ສຶກສາຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນດິນແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາ; ອຳ

ນາດທີ່ຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງດິນແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາແຕ່ລະ
ບ່ອນພາຍໃນຂອບເຂດອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະເຮັດບົດລາຍ
ງານປະຈຳປີສະເໜີຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຄຳຖາມ ທີ່ກ່າວ
ມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.

ການລົງຄະແນນສຽງ

ມາດຕາ 89

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາມີ
ຄະແນນ ນຶ່ງ ຄະແນນສຽງ.
2. ມະຕິຂອງສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະຖືກຮັບຮອງດ້ວຍ
ຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ອອກສຽງ.

ວິທີດຳເນີນການປະຊຸມ

ມາດຕາ 90

1. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະຮັບເອົາກົດລະບຽບພາຍໃນ
ຂອງຕົນ ຊຶ່ງໃນນັ້ນກຳນົດວິທີການແຕ່ງຕັ້ງປະທານຂອງຕົນນຳ.

2. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະປະຊຸມກັນຕາມຄວາມຕ້ອງການໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດລະບຽບພາຍໃນຂອງຕົນ, ຊຶ່ງກົດລະບຽບດັ່ງກ່າວນີ້ຈະລວມເອົາທັງບົດບັນຍັດກຳນົດການຮຽກປະຊຸມຂອງສະພາຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງສະມາຊິກສ່ວນຫຼາຍ.

ມາດຕາ 91

ຖ້າເຫັນສົມຄວນສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອນຳ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ນຳສະຖາບັນວິຊາສະເພາະສຳລັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສິດອຳນາດຂອງ ອົງການດັ່ງກ່າວ.

ຫມວດທີ XIV

ສານຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 92

ສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ແມ່ນອົງການຕຸລາການອັນສຳຄັນຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ສານຈະດຳເນີນໂດຍສອດຄ່ອງກັບທຳມະນູນວ່າດ້ວຍສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ຈັດເຂົ້າເປັນພາກສ່ວນນຶ່ງຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດສະບັບປັດຈຸບັນ.

ມາດຕາ 93

1. ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດທັງໝົດ ແມ່ນເປັນພາຄີຂອງທຳມະນູນວ່າດ້ວຍສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ໂດຍພຶດຕິໄນ (1).

2. ລັດທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດສາມາດເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນວ່າດ້ວຍສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດກໍໄດ້ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ກຳນົດເປັນ.

ກໍລະນີໄປຕາມຄຳແນນນຳຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

(1) ipso facto = ໂດຍພຶດຕິໄນ ຫຼື ໂດຍປະລິຍາງ.

ມາດຕາ 94

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງສະຫະປະຊາຊາດໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະປະຕິບັດຕາມມະຕິ ຂອງສານຍຸຕິທໍາລະຫວ່າງປະເທດ ໃນທຸກໆຄະດີທີ່ຕົນເປັນຄູ່ກໍລະນີ.

2. ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີ ໃນຄະດີຝ່າຍໃດ ຝ່າຍນຶ່ງຫາກບໍ່ພົ່ງພໍໃຈປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນຕາມຄໍາພິພາກສາຂອງສານຄູ່ກໍລະນີອີກຝ່າຍນຶ່ງສາມາດຮ້ອງຮຽນໄປຍັງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຖ້າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງພິຈາລະນາເຫັນວ່າຈໍາເປັນກໍ່ສາມາດເຮັດຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ຕັດສິນຮັບເອົາມາດຕະການເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ມີການປະຕິບັດຕາມຄໍາພິພາກສາຂອງສານໃຫ້ເກີດຜົນ.

ມາດຕາ 95

ບໍ່ມີຂໍ້ບັນຍັດໃດໆ ໃນກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດສະບັບນີ້ຈະຂັດຂວາງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ບໍ່ໃຫ້ມອບໝາຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງຂອງຕົນຕໍ່ສານອື່ນ ໂດຍອີງຕາມສັນຍາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຫຼື ອາດຈະເຊັນກັນໃນອານາຄົດ.

ມາດຕາ 96

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຫຼື ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຮ້ອງຂໍຕໍ່

ສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດໃຫ້ມີຄຳແນະນຳໃນທຸກໆບັນຫາທາງດ້ານ
ກົດຫມາຍ.

2. ອົງກອນອື່ນໆ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ສະຖາບັນວິຊາສະ
ເພາະ ສາມາດໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນເວລາໃດກໍ່ໄດ້ສິດ
ຮ້ອງຂໍຄຳເຫັນແນະນຳຈາກສານກ່ຽວກັບບັນຫາທາງກົດຫມາຍທີ່ເກີດ
ຂຶ້ນໃນຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ.

ໝວດທີ XV

ສຳນັກເລຂາທິການ

ມາດຕາ 97

ສຳນັກເລຂາທິການປະກອບດ້ວຍເລຂາທິການໃຫຍ່ຄົນນຶ່ງ ແລະ ພະນັກງານທີ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຕ້ອງການ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ຕາມຄຳແນະນຳຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ສູງສຸດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 98

ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະປະຕິບັດອຳນາດໜ້າທີ່ໃນນາມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສູງສຸດຢູ່ໃນທຸກໆກອງປະຊຸມຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ອົງການເຫຼົ່ານີ້ມອບໝາຍໃຫ້. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະເໜີບົດລາຍງານປະຈຳປີກ່ຽວກັບວຽກງານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່.

ມາດຕາ 99

ເລຂາທິການໃຫຍ່ ສາມາດດຶງຄວາມສົນໃຈ ຂອງສະພາຄວາມ
ຫມັ້ນຄົງ ໃສ່ທຸກເລື່ອງຊຶ່ງຕາມຄວາມເຫັນດີຂອງຕົນຖືວ່າອາດຈະເປັນ
ອັນຕະລາຍຕໍ່ການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ
ລະຫວ່າງຊາດ.

ມາດຕາ 100

1. ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ພະ
ນັກງານຈະບໍ່ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຮັບຮອງເອົາຄໍາສັ່ງຈາກລັດຖະບານໃດໆ ຫຼື ຈາກ
ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນໃດພາຍນອກອົງການ. ບຸກຄົນເລົ່ານີ້ຈະລະເວັ້ນຈາກການ
ກະທໍາທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຖານະຂອງຕົນໃນນາມເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ລະຫວ່າງ
ຊາດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເທົ່ານັ້ນ.

2. ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດທຸກປະເທດຈໍາຕ້ອງໄດ້ເຄົາລົບ
ຖານະລະຫວ່າງປະເທດໂດຍສະເພາະໜ້າທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ
ພະນັກງານຂອງເຂົາ ພ້ອມທັງຈະບໍ່ໃຊ້ອິດທິພົນຕໍ່ການປະຕິບັດງານ
ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 101

1. ພະນັກງານຈະໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ຕາມ

ລະບຽບທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

2. ພະນັກງານພິເສດສະເພາະຈະໄດ້ຮັບການມອບຫມາຍໃຫ້ໄປປະຈຳການຢ່າງຖາວອນຢູ່ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ແລະ ອົງການອື່ນໆ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຖ້າຫາກຕ້ອງການ . ພະນັກງານເຫຼົ່ານີ້ຂຶ້ນກັບສຳນັກເລຂາທິການ.

3. ພື້ນຖານອັນສຳຄັນໃນການຮັບພະນັກງານ ແລະ ການກຳນົດເງື່ອນໄຂເຮັດວຽກຂອງພະນັກງານ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນການບໍລິການສະຫະປະຊາຊາດ ຂອງບຸກຄົນທີ່ມີມາດຕະຖານອັນສູງ ດ້ານສະມັດຖະພາບ ດ້ານອອກແຮງງານຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຊື່ສັດຄວາມສຳຄັນໃນການຈັດຫາພະນັກງານໂດຍອີງໃສ່ ພື້ນຖານດ້ານພູມສາດໃຫ້ກວ້າງຂວາງທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້.

ໝວດທີ XVI

ຂໍ້ບັນຍັດຕ່າງໆ

ມາດຕາ 102

1. ພາຍຫຼັງທີ່ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ສະບັບປະຈຸບັນໄດ້ມີຜົນ ບັງຄັບໃຊ້ແລ້ວ ສິນທິສັນຍາທຸກສະບັບ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງ ລະຫວ່າງຊາດທີ່ ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ເຂົ້າເປັນພາຄີ ຈະຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນຢູ່ ທີ່ສໍານັກເລຂາທິການໂດຍໄວທີ່ສຸດ ເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ແລະ ຈະຕ້ອງຈັດ ພິມເຜີຍແຜ່ໂດຍສໍານັກງານນີ້.

2. ພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງຊາດປະເທດໃດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນໄວ້ຕາມບົດບັນຍັດໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ ສາມາດຍົກເອົາສິນທິສັນຍາ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງນັ້ນຂຶ້ນມາເປັນສິ່ງອ້າງອີງຕໍ່ອົງ ການໃດໆຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້.

ມາດຕາ 103

ໃນກໍລະນີມີການຄັດແຍ່ງລະຫວ່າງ ພັນທະຂອງສະມາຊິກສະຫະ ປະຊາຊາດຕາມກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນ ແລະ ພັນທະຕາມຂໍ້ຕົກລົງ ລະຫວ່າງຊາດໃດໜຶ່ງ, ພັນທະຕາມກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ຈະມີຜົນ

ບັງຄັບໃຊ້ກ່ອນ.

ມາດຕາ 104

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍກໃນຄວາມສາມາດ ຕາມກົດຫມາຍໃນດິນແດນຂອງສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງອົງການ ເທົ່າທີ່ຈໍາເປັນເພື່ອດໍາເນີນໜ້າທີ່ ແລະ ບັນລຸເປົ້າຫມາຍຂອງອົງການ.

ມາດຕາ 105

1. ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະໄດ້ຮັບເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມ ກັນເທົ່າທີ່ຈໍາເປັນໃນດິນແດນຂອງສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງອົງການ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍຂອງຕົນ.

2. ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດຈະໄດ້ຮັບເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນເທົ່າທີ່ຈໍາ ເປັນ ສໍາລັບການດໍາເນີນໜ້າທີ່ໂດຍອິດສະລະກ່ຽວກັບອົງການສະຫະ ປະຊາຊາດ.

3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສະມາດເຮັດຄໍາແນະນໍາ ເພື່ອກໍານົດລາຍລະ ອຽດໃນການປະຕິບັດວັກ 1 ແລະ 2 ຂອງມາດຕານີ້ ຫຼື ສາມາດສະເໜີ ສັນຍາຕໍ່ສະມາຊິກອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ.

ໝວດທີ XVII

ຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະ ຊົ່ວຄາວກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງ

ມາດຕາ 106

ໃນໄລຍະທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຂໍ້ຕົກລົງພິເສດດັ່ງທີ່ກຳນົດ ໄວ້ ໃນມາດຕາ 43 ຊຶ່ງຕາມຄຳເຫັນຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ຕົນໄດ້ເລີ່ມປະຕິບັດຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໃນມາດຕາ 42, ພາຄີຂອງການຖະແຫຼງ ສີ່ຊາດທີ່ໄດ້ເຊັນກັນໃນ ມິດສະກຸ ລົງວັນທີ 30 ຕຸລາ 1943 ກັບປະເທດຝູ່ງຈະປົກສາຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແລະ ເມື່ອ ໂອກາດຮຽກຮ້ອງຈະປົກສາຫາລືກັນກັບສະມາຊິກອື່ນໆ ຂອງສະຫະ ປະຊາຊາດ ຕາມບົດບັນຍັດ ວັກ 5 ຂອງຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວເພື່ອ ດຳເນີນການຮ່ວມກັນໃນນາມອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ອາດຈະຈຳ ເປັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

ມາດຕາ 107

ບໍ່ມີບັນຍັດໃດໆ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນກະທົບ ຫຼື ຫ້າມການ ດຳເນີນການທີ່ກ່ຽວພັນໃດໆກັບລັດໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໃນລະຫວ່າງສົງຄາມໂລກ ຄັ້ງທີ່ສອງ ໄດ້ເປັນສັດຕູຂອງລັດຜູ້ລົງນາມ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ຊຶ່ງລັດ

ຖະບານທີ່ຮັບຜິດຊອບສໍາລັບການດໍາເນີນການເຊັ່ນວ່ານັ້ນໄດ້ກະທໍາໄປ
ຫຼື ໄດ້ອະນຸຍາດກະທໍາສືບເນື່ອງຈາກສົງຄາມນັ້ນ.

ໝວດທີ XVIII

ການດັດແປງແກ້ໄຂ

ມາດຕາ 108

ການດັດແປງແກ້ໄຂກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສໍາລັບສະມາຊິກທັງໝົດຂອງສະຫະປະຊາຊາດກໍຕໍ່ເມື່ອການແກ້ໄຂ ນັ້ນໄດ້ຮັບສັດຕະຍາບັນ, ຕາມຂັ້ນຕອນລະບຽບ ລັດຖະທໍາມະນູນແຕ່ລະປະເທດ, ໂດຍຄະແນນສຽງສອງສ່ວນສາມ ຂອງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ລວມທັງສະມາຊິກຖາວອນທັງໝົດຂອງ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 109

1. ການປະຊຸມທົ່ວໄປ ຂອງສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ, ໃນຈຸດປະສົງແກ້ໄຂກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນ, ອາດຈະຈັດ ໃຫ້ມີຂຶ້ນສະຖານທີ່ແລະ ວັນເວລາທີ່ກໍານົດ ໂດຍຄະແນນສຽງສອງສ່ວນສາມ ຂອງສະມາຊິກສະມັດຊາໄຫຍ່ ແລະ ໂດຍຄະແນນສຽງຂອງສະມາຊິກສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ສະມາຊິກ ເກົ່າປະເທດ. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະມີຄະແນນສຽງນຶ່ງສຽງ ໃນການປະຊຸມນີ້.

2. ທຸກໆການປ່ຽນແປງໃນກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນຊຶ່ງໄດ້ຮັບຄໍາ

ແນະນຳໂດຍກອງປະຊຸມໂດຍຄະແນນສຽງ ສອງສ່ວນສາມ ຈະມີຜົນ ບັງຄັບໃຊ້ເມື່ອໃດຫາກໄດ້ຮັບການສັດຕະຍາບັນ, ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງ ລະບຽບລັດຖະທຳມະນູນ ແຕ່ລະປະເທດ, ໂດຍຄະແນນສຽງ ສອງ ສ່ວນສາມ ຂອງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດລວມທັງຄະແນນສຽງ ຂອງ ສະມາຊິກຖາວອນທັງໝົດ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

3. ຖ້າການປະຊຸມດັ່ງກ່າວຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈັດຂຶ້ນກ່ອນສະໄໝ ປະຊຸມປະຈຳປີຄັ້ງທີ ສີບ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ນັບແຕ່ກົດບັດສະບັບປັດ ຈຸບັນໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ແລ້ວ, ຂໍ້ສະເໜີເພື່ອຈະຮຽກປະຊຸມດັ່ງກ່າວຈະ ຕ້ອງນຳເຂົ້າລະບຽບວາລະຂອງສະໄໝປະຊຸມ ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ການປະຊຸມຈະຈັດໃຫ້ມີຂັ້ນຖ້າຫາກວ່າໄດ້ຮັບການຕົກລົງດ້ວຍຄະແນນ ສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ດ້ວຍຄະແນນສຽງຂອງ ເຈັດ ສະມາຊິກ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ໝວດທີ XIX

ການສັດຕະຍາບັນ ແລະ ການລົງນາມ

ມາດຕາ 110

1. ກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສັດຕະຍາບັນດ້ວຍລັດທີ່ລົງນາມຕາມຂັ້ນຕອນລະບຽບລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງປະເທດຂອງຕົນ.

2. ສານສັດຕະຍາບັນຈະມອບໃຫ້ລັດຖະບານສະຫະລັດອາເມລິກາເກັບມ້ຽນ, ຊຶ່ງລັດຖະບານດັ່ງກ່າວຈະແຈ້ງການມອບແຕ່ລະຄັ້ງໃຫ້ແກ່ລັດທີ່ລົງນາມທຸກໆລັດກໍຄືເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ເມື່ອໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງແລ້ວ.

3. ກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ເມື່ອ ສາທາລະນະລັດ ຈີນ, ຝູ່ງ, ສະຫະພາບສາທາລະນະລັດສັງຄົມນິຍົມ ໂຊຫວຽດ, ສະຫະລາດຊະອານາຈັກແຫ່ງ ອັງກິດ ແລະ ໄອແລນເໜືອ ແລະ ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ແລະ ຈຳນວນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງລັດອື່ນໆ ທີ່ລົງນາມໄດ້ມອບສານສັດຕະຍາບັນ. ບົດບັນທຶກຂອງການໄດ້ມອບສານສັດຕະຍາບັນຈະກະທຳຂຶ້ນໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງ ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ຊຶ່ງຈະໄດ້ສົ່ງສຳເນົາບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວນັ້ນໄປຍັງທຸກໆລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມ.

4. ລັດຊຶ່ງລົງນາມໃນກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ພາຍຫຼັງທີ່ກົດບັດມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຈະກາຍເປັນສະມາຊິກດັ້ງເດີມ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ນັບແຕ່ວັນເວລາທີ່ໄດ້ມອບສານສັດຕະຍາບັນຂອງ ຕົນ.

ມາດຕາ 111

ກົດບັດສະບັບປັດຈຸບັນ ຊຶ່ງເນື້ອໃນເປັນພາສາຈີນ, ຝຣັ່ງ, ລັດເຊຍ ອັງກິດ ແລະ ແອດສປາຍໂຍນຖືວ່າເປັນຕົ້ນສະບັບເທົ່າທຽມກັນຈະໄດ້ ມອບໄວ້ໃນບັນນາສານຂອງລັດຖະບານ ສະຫະລັດອາເມລິກາ. ລັດຖະ ບານ ສະຫະລັດອາເມລິກາ ຈະໄດ້ສົ່ງສໍານຳຢ່າງຖືກຕ້ອງແລ້ວໄປຍັງ ລັດຖະບານແຫ່ງລັດທີ່ລົງນາມອື່ນໆ.

ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ, ບັນດາຜູ້ແທນລັດຖະບານຕ່າງໆປະຈໍາສະຫະ ປະຊາຊາດໄດ້ລົງນາມໄວ້ໃນກົດບັດສະບັບນີ້.

ເຮັດທີ່ ນະຄອນ ຊານຟຣານຊິດສໂກ, ເມື່ອວັນທີ ຊາວຫົກ ເດືອນ ມິຖຸນາ ປີ ນຶ່ງພັນເກົ້າຮ້ອຍສີ່ສິບຫ້າ.

**ທຳມະນູນ
ສານຍຸຕິທຳ
ລະຫວ່າງປະເທດ**

ມາດຕາ 1

ສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ຊຶ່ງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອໃຫ້ເປັນອົງການສຳຄັນທາງດ້ານຍຸຕິທຳ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດຈະຖືກຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມບົດບັນຍັດຂອງທຳມະນູນສະບັບນີ້.

ໝວດທີ I

ການຈັດຕັ້ງຂອງສານ

ມາດຕາ 2

ສານນີ້ປະກອບດ້ວຍ ຄະນະຜູ້ພິພາກສາທີ່ເປັນເອກະລາດ, ເລືອກຕັ້ງໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງສັນຊາດ ຈາກບັນດາບຸກຄົນຜູ້ທີ່ມີຄຸນະທຳສູງ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດຄົບຖ້ວນຈາກບັນດາປະເທດນັ້ນໆ, ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ເປັນພະນັກງານຕຸລາການສູງສຸດ ຫຼື ເປັນນັກກົດໝາຍຊຶ່ງຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໂດຍທົ່ວໄປ.

ມາດຕາ 3

1. ສານນີ້ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກ ສິບຫ້າຄົນ. ສະມາຊິກແຕ່ລະ

ຄົນ ຈະເປັນຄົນສັນຊາດຂອງ ລັດດຽວກັນບໍ່ໄດ້.

2. ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ ບຸກຄົນໃດທີ່ອາດຖືໄດ້ວ່າເປັນຄົນສັນຊາດຂອງ ຫຼາຍລັດກວ່ານຶ່ງລັດ, ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄົນສັນຊາດຂອງ ລັດທີ່ບຸກຄົນນັ້ນໃຊ້ສິດທິທາງແຜ່ງ ແລະ ທາງການເມືອງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 4

1. ສະມາຊິກຂອງສານນັ້ນ ຖືກເລືອກຕັ້ງໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ໂດຍສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຈາກລາຍຊື່ບຸກຄົນທີ່ສະເໜີໂດຍໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດ ຂອງສານປະຈຳອານຸຍາໂຕຕຸລາການຕາມບົດບັນຍັດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

2. ໃນກໍລະນີທີ່ສະມາຊິກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ບໍ່ມີຕົວແທນຢູ່ໃນສານປະຈຳອານຸຍາໂຕຕຸລາການ, ຜູ້ເຂົ້າສະມັກເລືອກຕັ້ງຈະຖືກສະເໜີຊື່ ໂດຍໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດ ສໍາລັບກໍລະນີ ນີ້ໂດຍແມ່ນລັດຖະບານຂອງເຂົາເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂອັນດຽວກັນກັບທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ສໍາລັບສະມາຊິກຂອງສານປະຈຳອານຸຍາໂຕຕຸລາການຕາມມາດຕາ 44 ຂອງສົນທິສັນຍາກຸງລາໄຮ ປີ 1907 ວ່າດ້ວຍການລະງັບກໍລະນີພິພາດລະຫວ່າງປະເທດ ໂດຍສັນຕິວິທີ.

3. ໃນເມື່ອຍັງບໍ່ມີຂໍ້ຕົກລົງພິເສດ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະເປັນຜູ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ສໍາລັບລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສະບັບນີ້, ແຕ່ຍັງບໍ່

ໄດ້ເປັນສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ອາດຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນການ ເລືອກ ຕັ້ງສະມາຊິກຂອງສານນີ້ນັ້ນ, ຕາມການສະເໜີແນະຂອງ ສະພາຄວາມ ໝັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 5

1. ກ່ອນວັນເລືອກຕັ້ງຢ່າງໜ້ອຍ ສາມເດືອນ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງ ການສະຫະປະຊາຊາດຈະບໍ່ສົ່ງຄໍາເຊີນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໄປຍັງສະ ມາຊິກຂອງສານປະຈໍາອານຸຍາໂຕຕຸລາການ ຊຶ່ງເປັນຄົນຂອງລັດທີ່ເປັນ ພາຄີຂອງລັດຖະທໍາມະນູນສະບັບນີ້ ແລະ ສົ່ງໄປຍັງສະມາຊິກ ຂອງ ໜ່ວຍງານປະຈໍາຊາດທີ່ແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມມາດຕາ 4 ວັກ 2 ເຊື້ອເຊີນ ໃຫ້ໜ່ວຍງານປະຈໍາຊາດສະເໜີຊື່ບຸກຄົນຊຶ່ງຢູ່ໃນຖານະທີ່ຈະຮັບ ໜ້າທີ່ ເປັນສະມາຊິກຂອງສານໄດ້, ພາຍໃນໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ກໍານົດ.

2. ໜ່ວຍງານນຶ່ງໆ ຈະສະເໜີໄດ້ບໍ່ເກີນ 4 ຄົນເຊິ່ງຈະເປັນຄົນສັນ ຊາດດຽວກັນເກີນ 2 ຄົນບໍ່ໄດ້, ບໍ່ວ່າກໍລະນີໃດກໍຕາມ, ຈໍານວນຜູ້ເຂົ້າ ຮັບເລືອກຕັ້ງທີ່ສະເໜີໂດຍໜ່ວຍງານນັ້ນຈະຫຼາຍກວ່າສອງເທົ່າຂອງ ຕໍາແໜ່ງທີ່ວ່າງບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 6

ກ່ອນຈະສະເໜີລາຍຊື່, ໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດແຕ່ລະໜ່ວຍຄວນຈະປຶກສາກັບສານຍຸຕິທຳສູງ, ສະຖາບັນຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນກົດໝາຍ, ສະພາບັນດິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ສາຂາແຫ່ງຊາດ ຂອງສະພາບັນດິດລະຫວ່າງປະເທດທີ່ອຸທິດໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າວິຊາກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 7

1. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະໄດ້ຕຽມບັນຊີລາຍຊື່ໝົດທຸກຄົນທີ່ຖືກບັງຕົວມານັ້ນໂດຍລຽງຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນ; ຈະມີພຽງບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ເທົ່ານັ້ນທີ່ໄດ້ຮັບສິດໃນການເລືອກຕັ້ງ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 12 ວັກ 2.

2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະໄດ້ສະເໜີບັນຊີນີ້ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 8

ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກຂອງສານຢ່າງເປັນອິດສະລະຂອງໃຜລາວ.

ມາດຕາ 9

ໃນການເລືອກຕັ້ງທຸກໆຄັ້ງ, ຜູ້ເລືອກຕັ້ງຈະຕ້ອງຄໍານຶງສະເໝີວ່າ, ອົງຄະນະຜູ້ພິພາກສາທີ່ຖືກເລືອກເຂົ້າມານັ້ນ ບໍ່ພຽງແຕ່ຈະເປັນບຸກຄົນ ທີ່ມີຄຸນນະສົມບັດຄົບຖ້ວນຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ແລ້ວເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຫາກ ຕ້ອງເປັນຕົວແທນຂອງອະລິຍະທໍາ ແລະ ລະບົບກົດໝາຍທີ່ສໍາຄັນ ຂອງໂລກໂດຍທົ່ວໄປອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 10

1. ຜູ້ເຂົ້າຮັບສະໝັກຜູ້ໃດທີ່ໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍກວ່າ ໝູ່ແບບເດັດຂາດໃນສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ໃນສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງໃຫ້ ຖືວ່າໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ.

2. ການລົງຄະແນນສຽງໃນສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງເພື່ອເລືອກຕັ້ງຜູ້ ພິພາກສາ ຫຼື ແຕ່ງຕັ້ງສະມາຊິກເຂົ້າຮ່ວມຄະນະກໍາມາທິການຕາມທີ່ ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 12 ຕໍ່ໄປນີ້, ບໍ່ມີຫຍັງແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງ ສະມາຊິກຖາວອນ ແລະ ບໍ່ຖາວອນຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

3. ໃນກໍລະນີທີ່ຄົນສັນຊາດຂອງລັດດຽວກັນທີ່ຫຼາຍກວ່າຄົນ ໄດ້ ຮັບຄະແນນສຽງຫຼາຍກວ່າໝູ່ທັງຢູ່ໃນສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ຢູ່ໃນສະພາ ຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸສູງພຽງຜູ້ດຽວເທົ່ານັ້ນຈະຖືເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບ ການເລືອກຕັ້ງ.

ມາດຕາ 11

ຖ້າວ່າການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດໄດ້ຜ່ານໄປແລ້ວ, ແຕ່ຍັງມີຫຼາຍຕຳແໜ່ງຍັງຫວ່າງຢູ່, ກໍໄດ້ດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທີ່ສອງໃນວິທີດຽວກັນ ແລະ ຖ້າຫາກຈຳເປັນກໍເລືອກກັນອີກເທື່ອທີ່ສາມ.

ມາດຕາ 12

1. ຖ້າວ່າພາຍຫຼັງການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທີ່ສາມໄດ້ຜ່ານໄປແລ້ວ ແຕ່ ຫາກມີຫຼາຍຕຳແໜ່ງຍັງຫວ່າງຢູ່, ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຫຼື ສະພາຄວາມຫມັ້ນ ຄົງອາດຮ້ອງຂໍໃນເວລາໃດກໍໄດ້ໃຫ້ມີຄະນະກຳມາທິການໄກ່ເກ້ງຊຶ່ງ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກ ຫົກຄົນ, ສາມຄົນແຕ່ງຕັ້ງໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ອີກສາມຄົນ ແຕ່ງຕັ້ງໂດຍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເພື່ອເລືອກ ເອົາ ຊື່ນຶ່ງດ້ວຍການລົງຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍແບບເດັດຂາດສຳລັບຕຳແໜ່ງ ແຕ່ລະຕຳແໜ່ງທີ່ຍັງຫວ່າງຢູ່ແລ້ວ ສະເໜີໄປຍັງສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເພື່ອຮັບຮອງເອົາຕາມລຳດັບ.

2. ຄະນະກຳມາທິການໄກ່ເກ້ງສາມາດຕົກລົງໂດຍເປັນເອກະສັນ ກັນຮັບເອົາບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນສົມບັດຄົບຖ້ວນ ແລະ ຈົດຊື່ຜູ້ນັ້ນເຂົ້າໃນບັນ ຊີໄວ້, ເຖິງວ່າຜູ້ນັ້ນຈະມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີທີ່ມີຜູ້ສະເໜີຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 7 ກໍຕາມ.

3. ຖ້າຄະນະກຳມະທິການໄກ່ເກ້ງໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ ຕົນຈະບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການເລືອກຕັ້ງ ກໍຈະແມ່ນບັນດາສະມາຊິກຂອງສານຊຶ່ງຫາກໍໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ແລ້ວຖືກບັນຈຸໃສ່ຕຳແໜ່ງຫວ່າງທີ່ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງບໍ່ໄວ້, ເລືອກເອົາບັນດາຜູ້ສະໜັກທີ່ໄດ້ຮັບເອົາຄະແນນສຽງສະໜັບສະໜູນມາແລ້ວຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ ຫຼື ຈາກສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

4. ຖ້າຫາກມີຄະແນນສຽງເທົ່າທຽບກັນ ລະຫວ່າງຜູ້ພິພາກສາ, ຄະແນນສຽງຂອງຜູ້ພິພາກສາຜູ້ມີອາຍຸສູງກວ່າຈະເປັນອັນຊື່ຂາດ.

ມາດຕາ 13

1. ສະມາຊິກຂອງ ສານຈະຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງໃນກຳນົດເວລາ 9 ປີ ແລະ ສາມາດໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້. ແຕ່ສຳລັບຜູ້ພິພາກສາທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດນັ້ນ ກຳນົດເວລາ ຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງ ຂອງຜູ້ພິພາກສາ ຫ້າ ຄົນ ຈະສິ້ນສຸດລົງພາຍໃນ ສາມ ປີ ແລະ ໄລຍະເວລາຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງຂອງຜູ້ພິພາກສາອີກ ຫ້າ ຄົນ ຈະສິ້ນສຸດລົງພາຍໃນ ຫົກ ປີ.

2. ການພື້ນຈາກຕຳແໜ່ງ ຕາມກຳນົດເວລາ ສາມ ປີ ແລະ ຫົກ ປີ ຂອງຜູ້ພິພາກສາດັ່ງທີ່ກ່າວໃນຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະດຳເນີນດ້ວຍວິທີຈິກສະຫຼາກ ໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ໃນທັນທີຫຼັງຈາກທີ່ການເລືອກຕັ້ງທຳອິດໄດ້ສຳເລັດລົງ.

3. ສະມາຊິກຂອງສານຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນຕໍ່ໄປຈົນກວ່າຈະໄດ້ເລືອກຕັ້ງເອົາຜູ້ເຂົ້າມາຮັບຕໍາແໜ່ງແທນ. ເຖິງຈະມີການປ່ຽນແທນແລ້ວກໍຕາມ, ແຕ່ສະມາຊິກຂອງສານກໍຍັງມີອຳນາດພິຈາລະນາຄະດີໃດໜຶ່ງທີ່ຕົນໄດ້ເລີ່ມພິຈາລະນາມາແລ້ວນັ້ນຕໍ່ໄປຈົນກວ່າຈະສິ້ນສຸດລົງ.

4. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ພິພາກສາລາອອກ, ກໍໃຫ້ຍື່ນໃບລາອອກຕໍ່ປະທານສານເພື່ອສົ່ງຕໍ່ໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຕໍາແໜ່ງນັ້ນຫວ່າງລົງ.

ມາດຕາ 14

ຕໍາແໜ່ງທີ່ຫວ່າງຈະໄດ້ຖືກເລືອກຕັ້ງຕາມວິທີການດຽວກັນກັບການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທໍາອິດ, ໂດຍອີງຕາມຂໍ້ກຳນົດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະດຳເນີນການເຊີນຕາມມາດຕາ 5 ພາຍໃນໄລຍະເວລາໜຶ່ງເດືອນຈາກການຫວ່າງລົງຂອງຕໍາແໜ່ງ ແລະ ວັນທີຂອງການເລືອກຕັ້ງຈະຖືກກຳນົດໂດຍ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 15

ສະມາຊິກ ຂອງສານທີ່ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ແທນສະມາຊິກທີ່ຍັງຢູ່ໃນຕໍາແໜ່ງບໍ່ທັນຄົບກຳນົດ ຈະໄດ້ຢູ່ໃນຕໍາແໜ່ງພຽງໄລຍະເວລາທີ່

ຍັງເຫຼືອຢູ່ຂອງຜູ້ຕົນປ່ຽນແທນເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 16

1. ສະມາຊິກ ຂອງສານຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃດໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບການເມືອງ ຫຼື ການປົກຄອງບໍ່ໄດ້ ຫຼື ຈະປະກອບວຽກງານອື່ນໆ ທີ່ມີລັກສະນະເປັນອາຊີບບໍ່ໄດ້.

2. ຫາກມີກໍລະນີສິ່ງໃສ ໃນບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້, ສານຈະພິຈາລະນາຕັດສິນຊື້ຂາດ.

ມາດຕາ 17

1. ສະມາຊິກຂອງ ສານບໍ່ສາມາດຈະໄປເປັນຕົວແທນ, ເປັນທີ່ປຶກສາ ຫຼື ເປັນທະນາຍຄວາມໃນຄະດີກໍຕາມ.

2. ສະມາຊິກຂອງສານ ຈະບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຕັດສິນຄະດີໃດໆ, ໃນຖານະທີ່ຕົນເຄີຍເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວແທນທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ເວົ້າຄະດີໃຫ້ແກ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໜຶ່ງມາກ່ອນ ຫຼື ໃນຖານະສະມາຊິກຂອງສານພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ສານລະຫວ່າງປະເທດ ຫຼື ຂອງຄະນະກຳມະທິການສວບສວນ ຫຼື ໃນຖານະອື່ນໃດກໍຕາມ.

3. ຖ້າຫາກມີບັນຫາໃນເລື່ອງນີ້ ກໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຊື້ຂາດ.

ມາດຕາ 18

1. ສະມາຊິກຂອງສານ ຈະຖືກປົດອອກຈາກຕຳແໜ່ງບໍ່ໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີມະຕິເປັນເອກະພາບກັນ ຂອງບັນດາສະມາຊິກ ກ່ຽວກັບການຂາດຄຸນສົມບັດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

2. ຈຳສານເປັນຜູ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຢ່າງເປັນທາງການໃຫ້ແກ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ຊາບ.

3. ການແຈ້ງຂ່າວດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໃຫ້ຕຳແໜ່ງນັ້ນຫວ່າງລົງ.

ມາດຕາ 19

ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງສານ, ສະມາຊິກຂອງສານຈະໄດ້ຮັບເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນທາງການທູດ.

ມາດຕາ 20

ກ່ອນຈະເຂົ້າຮັບໜ້າທີ່, ສະມາຊິກຂອງສານທຸກຄົນ ຕ້ອງປະຕິຍານຕົນຕໍ່ໜ້າສານ ໃນເວລາເປີດພິທີວ່າຕົນເອງ ຈະປະຕິບັດງານທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ໂດຍບໍ່ເຂົ້າຂ້າງອອກຂາ ແລະ ຊື່ສັດຕໍ່ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 21

1. ສານຈະແຕ່ງຕັ້ງປະທານ ແລະ ຮອງປະທານຂອງຕົນໃຫ້ຢູ່ໃນ

ຕໍາແໜ່ງ ໃນກຳນົດເວລາ 3 ປີ. ປະທານ ແລະ ຮອງປະທານສາມາດ ໄດ້
ຮັບການເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້.

2. ສານຈະແຈ້ງແຕ່ງຕັ້ງຈຳສານຂອງຕົນນຶ່ງຄືນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່
ອື່ນໆຕາມຄວາມເປັນຈິງ.

ມາດຕາ 22

1. ສຳນັກງານນີ້ຕັ້ງຢູ່ທີ່ ນະຄອນລາໄຮ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຫ້າມການທີ່ສານ
ຈະໄປນັ່ງພິຈາລະນາຄວາມ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນຢູ່ແຫ່ງອື່ນ
ໃນເມື່ອສານຫາກເຫັນວ່າສົມຄວນ.

2. ປະທານສານ ແລະ ຈຳສານມີສະຖານທີ່ຢູ່ສຳນັກງານຂອງສານ.

ມາດຕາ 23

1. ສານເປີດການພິຈາລະນາຄວາມຕະຫຼອດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນເວ
ລາພັກຊຶ່ງໄລຍະ ແລະ ເວລາພັກສານຈະເປັນຜູ້ກຳນົດ.

2. ສະມາຊິກຂອງສານມີສິດລາພັກໄດ້ເປັນຄັ້ງຄາວ ຊຶ່ງສານຈະ
ເປັນຜູ້ກຳນົດວັນ ແລະ ເວລາພັກ ໃຫ້ໂດຍຄຳນຶງເຖິງໄລຍະທາງ ລະ
ຫວ່າງ ນະຄອນລາໄຮ ແລະ ບ້ານເຮືອນຂອງຜູ້ພິພາກສາ.

3. ສະມາຊິກຂອງ ສານຕ້ອງຕຽມພ້ອມປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້ຕະຫຼອດ
ເວລາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີລາພັກ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ ໄດ້

ເນື່ອງຈາກຄວາມເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ເຫດຜົນສໍາຄັນອື່ນໆຊຶ່ງຕ້ອງລາຍງານຢ່າງ ຖືກຕ້ອງໃຫ້ປະທານຊາບ.

ມາດຕາ 24

1. ຖ້າຫາກເນື່ອງຈາກເຫດຜົນສະເພາະ, ສະມາຊິກຂອງສານຜູ້ໃດ ຜູ້ນຶ່ງໄດ້ພິຈາລະນາເຫັນວ່າຕົນບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕັດສິນຄະດີໃດນຶ່ງກໍ ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ປະທານຊາບ.

2. ຫາກປະທານເຫັນວ່າ, ຍ້ອນເຫດຜົນສະເພາະບາງປະການ, ສະ ມາຊິກຂອງສານຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງບໍ່ສົມຄວນເຂົ້າຮ່ວມນັ່ງພິຈາລະນາຄະດີໃດ ນຶ່ງ ກໍ ໃຫ້ແຈ້ງສະມາຊິກຜູ້ນັ້ນຊາບ.

3. ຖ້າວ່າກໍລະນີເປັນເຊັ່ນດຽວກັນ, ສະມາຊິກຂອງສານເທົ່ານັ້ນ ແລະ ປະທານສານມີຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ສອດຄ່ອງກັນກໍ ໃຫ້ສານເປັນຜູ້ ຕັດສິນ.

ມາດຕາ 25

1. ສານຕ້ອງນັ່ງພິຈາລະນາການແບ່ງວຽກງານຢ່າງຄົບຄະນະ, ຍົກ ເວັ້ນໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ບັນຍັດໄວ້ໃນຢ່າງອື່ນ ໃນທໍາມະນູນສະບັບນີ້.

2. ຂໍ້ບັງຄັບຂອງສານອາດຈະກໍານົດອະນຸຍາດໃຫ້ ຜູ້ພິພາກສານຶ່ງ ຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນຈາກການເຂົ້ານັ່ງພິຈາລະນາ

ຄວາມ, ແລ້ວແຕ່ສະພາວະການ ແລະ ການໝູນວຽນປ່ຽນຜຽນກັນ, ແຕ່ ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳນວນຜູ້ພິພາກສາຊຶ່ງມີຢູ່ທີ່ຈະປະກອບເປັນສານ ນັ້ນບໍ່ໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 11 ຄົນ.

3. ຄະນະຜູ້ພິພາກສາ ເກົ່າ ຄົນ ສາມາດປະກອບເປັນສານໄດ້.

ມາດຕາ 26

1. ສານສາມາດຈັດແບ່ງເປັນນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຫ້ອງປະຊຸມສານໄດ້ທຸກ ໄລຍະ, ອັນປະກອບດ້ວຍຜູ້ພິພາກສາຢ່າງໜ້ອຍ ສາມ ຄົນ ແຕ່ລະຫ້ອງ ປະຊຸມສານຈະກຳນົດ, ເພື່ອພິຈາລະນາຄະດີແຕ່ລະປະເພດ ຕົວຢ່າງ ຄະດີແຮງງານ, ຄະດີກ່ຽວກັບການຜ່ານແດນ ແລະ ການຄົມມະນາຄົມ.

2. ສານອາດຈັດຫ້ອງປະຊຸມສານໄດ້ທຸກໄລຍະ, ເພື່ອພິຈາລະນາ ຄະດີໃດນຶ່ງ. ຈຳນວນຜູ້ພິພາກສາທີ່ຈະປະກອບເຂົ້າໃນຫ້ອງປະຊຸມສານ ເຊັ່ນວ່ານີ້ຈະແມ່ນສານເປັນຜູ້ກຳນົດ ແລະ ໂດຍຄວາມເຫັນດີຂອງຄູ່ ຄວາມ.

3. ຄະນະສານທີ່ກຳນົດໃນມາດຕານີ້ຈະພິຈາລະນາຄວາມ ແລະ ພິພາກສາ ຖ້າຫາກຄູ່ຄວາມຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 27

ທຸກຄຳພິພາກສາ ຂອງຄະນະສານໃດນຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ

ມາດຕາ 26 ແລະ 29 ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄໍາພິພາກສາຂອງສານນີ້.

ມາດຕາ 28

ຄະນະພິພາກສາຕາມທີ່ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ແລະ 29 ນີ້ ສາມາດເຂົ້ານັ່ງປະຊຸມສານ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ບ່ອນອື່ນກໍໄດ້ ນອກຈາກນະຄອນຫຼວງລາໄຮ ຖ້າຄູ່ຄວາມຫາກເຫັນດີ.

ມາດຕາ 29

ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານດໍາເນີນໄປດ້ວຍຄວາມວ່ອງໄວ, ທຸກໆປີ ສານຈະປະກອບຄະນະນຶ່ງອັນມີຜູ້ພິພາກສາ ຫ້າ ຄົນ ເພື່ອພິພາກສາເລື່ອງຂັ້ນຕອນກ່ຽວກັບການດໍາເນີນງານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ. ນອກຈາກນີ້ຈະເລືອກເອົາຜູ້ພິພາກສາອີກ ສອງ ຄົນ ເພື່ອປ່ຽນແທນ ຜູ້ພິພາກສາທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການນັ່ງພິຈາລະນາຄະດີໄດ້.

ມາດຕາ 30

1. ໃຫ້ສານກຳນົດຂໍ້ບັງຄັບໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ໂດຍສະເພາະໃຫ້ກຳນົດພິຈາລະນາຄວາມ.

2. ຂໍ້ບັງຄັບຂອງສານອາດຈະອານຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຊ່ວຍສານນັ່ງບັນລັງສານ ຫຼື ນັ່ງຫ້ອງປະຊຸມສານແຕ່ລະຫ້ອງຮ່ວມພິຈາລະນາຄະດີ, ແຕ່ບໍ່ມີ

ສິດລົງຄະແນນສຽງ.

ມາດຕາ 31

1. ຜູ້ພິພາກສາທີ່ມີສັນຊາດດຽວກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງຍັງມີສິດເຂົ້າຮ່ວມພິຈາລະນາໃນຄະດີນັ້ນໆໄດ້.

2. ຖ້າຄະນະສານທີ່ເຂົ້ານຶ່ງພິຈາລະນາຄະດີມີຜູ້ພິພາກສານຶ່ງຄົນຊຶ່ງເປັນຄົນສັນຊາດດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ, ຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ອາດຈະເລືອກເອົາບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເຂົ້າມາເປັນຜູ້ພິພາກສາຕື່ມອີກກໍໄດ້, ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນຄວນເລືອກມາຈາກຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບແຕ່ງຕັ້ງຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 4 ແລະ 5.

3. ຖ້າຄະນະສານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ນຶ່ງພິຈາລະນາບໍ່ມີຜູ້ພິພາກສາຊຶ່ງເປັນສັນຊາດດຽວ ກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງເລີຍ, ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງຍັງສາມາດເລືອກເອົາຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໜຶ່ງໃນວິທີດຽວກັນກັບທີ່ກ່າວໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້.

4. ບົດບັນຍັດໃນມາດຕານີ້ໃຫ້ນຳໄປບັງຄັບໃຊ້ໃນກໍລະນີຂອງມາດຕາ 26 ແລະ 29 ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວນັ້ນ ປະທານສານຈະຮ້ອງຂໍໃຫ້ສະມາຊິກຂອງສານ ນຶ່ງ ຄົນ ຫຼື ຖ້າມີ ສອງ ຄົນ ທີ່ປະກອບເປັນຄະນະສານຢູ່ນັ້ນແລ້ວ ໃຫ້ສະລະບ່ອນນຶ່ງຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຂອງສານຊຶ່ງເປັນຄົນສັນຊາດດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຖ້າບໍ່ມີຜູ້

ພິພາກສາດັ່ງກ່າວກໍຄວນສະຫຼະຕໍາແໜ່ງໃຫ້ແກ່ຜູ້ພິພາກສາຊຶ່ງ ຄູ່ຄວາມ
ໄດ້ຄັດເລືອກເອົາໄວ້ເປັນພິເສດ.

5. ຖ້າມີຄູ່ຄວາມຫຼາຍຝ່າຍຫາກກ່ຽວຂ້ອງໃນຜົນປະໂຫຍດອັນ
ດຽວກັນ, ເພື່ອປະຕິບັດບົດບັນຍັດທີ່ກ່າວຂ້າງເທິງນີ້, ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄູ່
ຄວາມຝ່າຍດຽວເທົ່ານັ້ນ ຫາກມີຂໍ້ສົງໄສກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ກໍໃຫ້ສານ
ເປັນຜູ້ຕັດສິນຊື່ຂາດ.

6. ຜູ້ພິພາກສາທີ່ໄດ້ເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນຕາມວັກ 2, ວັກ 3 ແລະ 4 ຂອງ
ມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງມາດຕາ 2, 17 (ວັກ
2), 20 ແລະ 24 ຂອງທໍາມະນູນສະບັບນີ້. ຜູ້ພິພາກສາດັ່ງກ່າວນີ້ຈະ
ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິພາກສາຄະດີ ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ເທົ່າທຽມກັນກັບຜູ້ພິ
ພາກສາອື່ນໆ.

ມາດຕາ 32

1. ສະມາຊິກຂອງສານ ແຕ່ລະຄົນໄດ້ຮັບເງິນປີ.
2. ປະທານສານໄດ້ຮັບເງິນເພີ່ມພິເສດປະຈໍາປີ.
3. ຮອງປະທານສານ ໄດ້ຮັບເງິນເພີ່ມພິເສດປະຈໍາວັນ ໃນໄລຍະ
ເວລາປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທນປະທານສານ.
4. ນອກຈາກສະມາຊິກຂອງສານແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາທີ່ໄດ້ຮັບການ
ຄັດເລືອກຂຶ້ນຕາມ ມາດຕາ 31 ຈະໄດ້ຄ່າຕອບແທນຕາມການປະຕິບັດ

ໜ້າທີ່ຂອງຕົນໃນແຕ່ລະວັນ.

5. ເງິນປີ, ເງິນເພີ່ມພິເສດ ແລະ ຄ່າຕອບແທນຂອງຜູ້ພິພາກສາ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະເປັນຜູ້ກຳນົດໃຫ້. ເງິນດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຫລຸດຈຳນວນ ລົງ ບໍ່ໄດ້ໃນໄລຍະຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງ.

6. ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະເປັນຜູ້ກຳນົດເງິນປີຂອງຈຳສານ ໂດຍອີງ ຕາມຄຳສະເໜີຂອງສານ.

7. ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະເປັນຜູ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ການຈ່າຍບຳນານໃຫ້ ແກ່ສະມາຊິກຂອງສານ ແລະ ຂອງຈຳສານ ຕະຫຼອດເຖິງເງື່ອນໄຂການ ທົດແທນຄືນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການເດີນທາງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

8. ເງິນປີ, ເງິນເພີ່ມພິເສດ ແລະ ຄ່າຕອບແທນ ຈະໄດ້ຖືກຍົກເວັ້ນ ຈາກການເສຍພາສີອາກອນ.

ມາດຕາ 33

ສະຫະປະຊາຊາດ ເປັນຜູ້ອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງສານ ຕາມວິທີການ ກຳນົດຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່.

ໝວດທີ II

ອຳນາດສານ

ມາດຕາ 34

1. ມີແຕ່ລັດເທົ່ານັ້ນທີ່ຈະເປັນຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີ ທີ່ນຳມາຂຶ້ນສານນີ້.

2. ໃນເງື່ອນໄຂ ຂອງກົດລະບຽບຂອງສານ, ສານອາດຈະຂໍຊາບຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີທີ່ສານກຳລັງດຳເນີນຢູ່ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ເປັນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຮັບເອົາຂໍ້ມູນຊຶ່ງອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວໄດ້ໃຫ້ມາໂດຍຂໍ້ລິເລີ່ມ ຂອງຕົນເອງ.

3. ໃນເມື່ອການຕິຄວາມໝາຍ ເອກະສານກ່ຽວກັບສິນທິສັນຍາລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ເປັນຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ສິນທິສັນຍາ ລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ຍອມຮັບດ້ວຍກັນມາແລ້ວ ຕາມເອກະສານນີ້ ເກີດມີບັນຫາໃນຄະດີທີ່ຂຶ້ນມາສູ່ສານ. ຈຳສານຈະເປັນຜູ້ແຈ້ງເລື່ອງນີ້ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງປະເທດນັ້ນຊາບ ແລະ ຈະແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນຂຶ້ນຕອນຂອງການພິຈາລະນາຄວາມໃນສານທັງໝົດ ໄປໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງປະເທດນັ້ນຊາບ.

ມາດຕາ 35

1. ສານເປີດຮັບພິຈາລະນາຄະດີຂອງ ລັດທີ່ເປັນພາຄີ ແຫ່ງທຳມະນູນສະບັບນີ້.

2. ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ທີ່ສານພິຈາລະນາຄະດີຂອງລັດອື່ນ, ໃຫ້ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເປັນຜູ້ກຳນົດ, ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດພິເສດທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາທີ່ບັງຄັບໃຊ້, ແຕ່ເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຄູ່ຄວາມຢູ່ໃນຖານະບໍ່ເທົ່າທຽມກັນຕໍ່ໜ້າສານ.

3. ເມື່ອລັດທີ່ບໍ່ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ, ສານຈະກຳນົດຈຳນວນເງິນເຊິ່ງຄູ່ຄວາມຝ່າຍນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບພາລະ ເພື່ອເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງສານ. ແຕ່ວ່າບັນຍັດຂໍ້ນີ້ຈະບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃຊ້, ຖ້າຫາກວ່າລັດນັ້ນໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງສານ.

ມາດຕາ 36

1. ເຂດອຳນາດສານກວມໄປເຖິງຄະດີຕ່າງໆທັງໝົດທີ່ຄູ່ຄວາມນຳມາຂຶ້ນສານ ແລະ ກວມເຖິງເລື່ອງຕ່າງໆ ທີ່ລະບຸໄວ້ເປັນພິເສດໃນກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ໃນສົນທິສັນຍາ ແລະ ອານຸສັນຍາຕ່າງໆ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຢູ່.

2. ລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສະບັບນີ້ ອາດຈະຖະແຫຼງໃນ

ເວລາໃດນຶ່ງ ກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ການບັງຄັບຢ່າງສິ້ນເຊີງ ແລະ ໂດຍ
ປາສະຈາກຂໍ້ຕົກລົງພິເສດໃດໆ ກ່ຽວກັບອຳນາດສານຕໍ່ທຸກໆລັດທີ່
ຮັບ ເອົາພັນທະແບບດຽວກັນ ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ້ງດ້ານກົດໝາຍທີ່
ກ່ຽວກັບ:

ກ. ການຕີຄວາມໃນ ສິນທິສັນຍາ.

ຂ. ບັນຫາກ່ຽວກັບກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ.

ຄ. ຄວາມເປັນຈິງຂອງທຸກການກະທຳ, ຊຶ່ງຫາກປະຕິບັດໄປ, ຈະ
ເປັນການລະເມີດຂໍ້ຜູກມັດລະຫວ່າງປະເທດນີ້.

ງ. ສະພາບ ຫຼື ຂອບເຂດຂອງຄຳປົວແປງທີ່ເກີດຈາກກຳລະນີລະ
ເມີດພັນທະລະຫວ່າງປະເທດນີ້.

3. ຄຳຖະແຫຼງດັ່ງກ່າວຂ້າງຕົນອາດຈະກະທຳໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ຫຼື
ມີເງື່ອນໄຂຂອງການຕອບຄຳຖະແຫຼງກັນ ແລະ ກັນຂອງຫຼາຍລັດ ຫຼື
ບາງລັດ ຫຼື ໃນກຳນົດເວລາແນ່ນອນ.

4. ຄຳຖະແຫຼງດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຕ້ອງມອບໃຫ້ ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະ
ຫະປະຊາຊາດຊຶ່ງຈະສົ່ງສຳເນົາຄຳຖະແຫຼງດັ່ງກ່າວໄປໃຫ້ພາຄີ ຂອງທຳ
ມະນູນ ສະບັບນີ້ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຈຳສານ.

5. ຄຳຖະແຫຼງທີ່ເຮັດຂຶ້ນເພື່ອປະຕິບັດ ມາດຕາ 36 ຂອງທຳມະ
ນູນ ຂອງສານປະຈຳຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ ສຳລັບກຳນົດເວລາທີ່ ຍັງ
ບັງຄັບໃຊ້ຢູ່ໃນບັນດາພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສະບັບນີ້ໄດ້ຖືວ່າກຳນົດເວລາ

ທີ່ຍັງບັງຄັບໃຊ້ຢູ່ ແລະ ຕາມເນື້ອໃນຂອງຄຳຖະແຫຼງນັ້ນ.

6. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຕັ້ງບັນຫາຂຶ້ນມາວ່າ ສານຈະມີສິດອຳນາດຫຼືບໍ່, ໃຫ້ສານເປັນຜູ້ວິນິໄສ ແລະ ຕັດສິນບັນຫານັ້ນ.

ມາດຕາ 37

ໃນເມື່ອສິນທິສັນຍາ ຫຼື ອານຸສັນຍາທີ່ບັງຄັບໃຊ້ຢູ່ກຳນົດໃຫ້ສິ່ງເລື່ອງຂຶ້ນໃຫ້ສານທີ່ສັນນິບາດຊາດ (1) ຈະສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຫຼື ສານປະຈຳຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ວິນິໄສກໍຈະແມ່ນສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດເປັນຜູ້ປະກອບຄະນະສານນັ້ນຂຶ້ນມາ ໃນລະຫວ່າງບັນດາລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສານສະບັບນີ້ດ້ວຍກັນເພື່ອວິນິໄສ.

ມາດຕາ 38

1. ສານນີ້ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ນຳມາສູ່ສານຕາມກົດໝາຍ ລະຫວ່າງປະເທດຈຳຕ້ອງໃຊ້:

ກ. ສິນທິສັນຍາ ລະຫວ່າງປະເທດບໍ່ວ່າທົ່ວໄປ ຫຼື ສະເພາະ, ຊຶ່ງຕັ້ງກົດລະບຽບອັນເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍລັດທີ່ເປັນຄວາມກັນ;

ຂ. ຮິດຄອງປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ ໃນຖານະເປັນຫຼັກຖານຂອງການປະຕິບັດ ໂດຍທົ່ວໄປ, ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນກົດໝາຍ;

ຄ. ຫຼັກການທົ່ວໄປຂອງກົດໝາຍຈຳຮັບຮູ້ໂດຍປະເທດທີ່ຈະ

ເລີນແລ້ວ;

ງ. ພາຍໃຕ້ຂໍ້ກຳນົດ ມາດຕາ 59 ແຫ່ງບົດບັນຍັດສະບັບນີ້ ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ແລະ ແນວຄວາມຄິດຂອງນັກກົດໝາຍທີ່ມີ ຄຸນນະວຸດທິສູງ ຂອງປະເທດຕ່າງໆ ຈະເປັນພາຫະນະຊ່ວຍໃຫ້ສານວິນິ ໃສະຫຼັກຂອງກົດໝາຍ.

2. ບົດບັນຍັດຂໍ້ນີ້ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ອຳນາດຂອງສານ ໃນ ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ໂດຍອາໄສຫຼັກການຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບອັນດີ (1), ຫາກຄູ່ຄວາມຕົກລົງໃຫ້ປະຕິບັດເຊັ່ນ ນັ້ນ.

(1) ex aquo et bono.

ໝວດທີ III

ການພິຈາລະນາຄະດີ

ມາດຕາ 39

1. ພາສາທາງການຂອງສານຄື ຝຶ່ງ ແລະ ອັງກິດ. ຖ້າຄູ່ຄວາມຕົກລົງກັນວ່າ ໃຫ້ດຳເນີນຄະດີ ເປັນພາສາຝຶ່ງ ກໍໃຫ້ເຮັດຄຳພິພາກສາເປັນພາສາຝຶ່ງ, ຖ້າຄູ່ຄວາມຕົກລົງກັນວ່າໃຫ້ດຳເນີນຄະດີ ເປັນພາສາອັງກິດກໍໃຫ້ເຮັດຄຳພິພາກສາເປັນພາສາອັງກິດ.

2. ຖ້າບໍ່ມີການຕົກລົງກັນວ່າໃຫ້ໃຊ້ພາສາໃດໜຶ່ງ ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ, ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງອາດຈະໃຊ້ພາສາໃດພາສານຶ່ງໃນສອງພາສານີ້ ທີ່ຕົນພໍໃຈ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານກໍຈະເຮັດທັງເປັນພາສາຝຶ່ງ ແລະ ອັງກິດ, ໃນກໍລະນີນີ້ສານຈະບົ່ງບອກວ່າໃນສອງພາສານີ້ ພາສາໃດມີຄຸນຄ່າ.

3. ຫາກຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານຢາກໃຊ້ ພາສາ ໃດໜຶ່ງ ນອກຈາກ ພາສາ ຝຶ່ງ ຫຼື ອັງກິດ, ສານກໍຈະອະນຸຍາດຕາມຄຳຂໍ.

ມາດຕາ 40

1. ຄະດີຕ່າງໆ ຈະຂຶ້ນມາສູ່ສານໄດ້ ດ້ວຍການແຈ້ງຄວາມຕົກລົງ ນຳກັນ ຫຼື ດ້ວຍການຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ຈຳສານ; ໃນສອງກໍລະນີດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕ້ອງລະບຸຫົວຂໍ້ພິດພາດກັນນັ້ນ ແລະ ບົ່ງບອກເຖິງຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດ້ວຍ.

2. ຈຳສານຈະແຈ້ງຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ໃຫ້ພວກກ່ຽວຂ້ອງຊາບທັນທີ.

3. ຈຳສານຈະແຈ້ງໃຫ້ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດຊາບ ໂດຍຜ່ານ ເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ລັດອື່ນໆ ຊຶ່ງມີສິດ ທີ່ຈະຮັບຟັງການ ພິຈາລະນາຂອງ ສານຊາບນຳດ້ວຍ.

ມາດຕາ 41

1. ຖ້າຫາກສານເຫັນວ່າ ມີສະພາວະການຈຳເປັນ, ສານມີອຳນາດ ກຳນົດມາດຕະການຊົ່ວຄາວເພື່ອຮັກສາສິດ ຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ ຝ່າຍ ນຶ່ງໄວ້.

2. ໃນລະຫວ່າງລໍຖ້າການລົງຄຳຕັດສິນຂັ້ນສຸດທ້າຍ ສານຕ້ອງແຈ້ງ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວໄປຍັງຄູ່ຄວາມ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຊາບ ໃນທັນທີທັນໃດ.

ມາດຕາ 42

1. ຄູ່ຄວາມມີຕົວແທນຂອງຕົນເພື່ອດຳເນີນການ.
2. ຢູ່ຕໍ່ໜ້າສານ, ຄູ່ຄວາມຈະໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທີ່ປຶກສາ ຫຼື ທະນາຍຄວາມ.
3. ຢູ່ຕໍ່ໜ້າສານ, ຕົວແທນ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມຂອງຄູ່ຄວາມຈະມີເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມຄອງກັນ ຕາມຄວາມຈຳເປັນ ໃນ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ໂດຍອິດສະລະຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 43

1. ການດຳເນີນຄະດີມີສອງຂັ້ນຕອນຄື ມີລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ທາງປາກເປົ່າ.
2. ການດຳເນີນຄະດີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ປະກອບດ້ວຍການສົ່ງເອກະສານໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ແລະ ສົ່ງຄຳຖະແຫຼງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ຄຳໂຕ້ແຍ້ງ ແລະ ຫາກຈຳເປັນມີຄຳຕອບໂຕ້, ຕະຫຼອດເຖິງໜັງສື ແລະ ເອກະສານອ້າງອີງຕ່າງໆ ເພື່ອໃຊ້ສະຫນັບສະຫນູນ ເຫດຜົນຂອງຕົນ.
3. ການສົ່ງເອກະສານດັ່ງກ່າວຕ້ອງຜ່ານຈຳສານຕາມເລກລຳດັບ ແລະ ຕາມທີ່ສານກຳນົດໃຫ້.
4. ທຸກເອກະສານ ຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍນຶ່ງຕ້ອງສົ່ງສຳເນົາໃຫ້ອີກຝ່າຍນຶ່ງ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

5. ການດຳເນີນຄະດີ ຂອງສານທາງປາກເປົ່າປະກອບດ້ວຍການ ເປີກຕົວພະຍານ, ຮັບຟັງຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຕົວແທນ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະ ນາຍຄວາມ.

ມາດຕາ 44

1. ການສົ່ງແຈ້ງການຕ່າງໆ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນໆ, ນອກຈາກຕົວແທນ ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມແລ້ວ, ສານຈະສົ່ງແຈ້ງການໄປໃຫ້ລັດ ຖະບານຂອງລັດນັ້ນໂດຍກົງ ຊຶ່ງແຈ້ງການດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນປະຕິບັດໃນ ດິນແດນຂອງລັດດັ່ງກ່າວ.

2. ຈະໄດ້ປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນນີ້ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການ ກັບທີ່ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊຶ່ງຫຼັກຖານນັ້ນ.

ມາດຕາ 45

ການເປີດອະພິປາຍຢູ່ໃນສານໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງປະທານ ສານ ແລະ ໃນກໍລະນີທີ່ປະທານສານບໍ່ສາມາດເຂົ້າມາຮ່ວມໄດ້, ກໍໃຫ້ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງຮອງປະທານສານ, ຫາກທັງສອງຄົນບໍ່ສາມາດ ມາເປັນປະທານສານໄດ້, ກໍໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາອາວຸໂສນັ່ງເປັນປະທານ.

ມາດຕາ 46

ການເປີດອະພິປາຍຢູ່ໃນສານໃຫ້ເຮັດແບບເປີດເຜີຍ, ເວັ້ນແຕ່ສານ ຈະສັ່ງຢ່າງອື່ນ ຫຼື ວ່າຄູ່ຄວາມຮ້ອງຂໍບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄົນທັງຫຼາຍເຂົ້າ ຮັບ ຟັງການພິຈາລະນານັ້ນ.

ມາດຕາ 47

1. ການອະພິປາຍຢູ່ໃນສານແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະ ລົງນາມໂດຍຈໍາສານ ແລະ ປະທານສານ.
2. ມີບົດບັນທຶກການອະພິປາຍຢູ່ໃນສານເທົ່ານັ້ນຈະຖືວ່າເປັນ ທາງການໄດ້.

ມາດຕາ 48

ໃນການດໍາເນີນຄະດີ, ສານຈະເປັນຜູ້ອອກຄໍາສັ່ງຕ່າງໆ ເປັນຜູ້ກໍາ ນົດລະບຽບ ແລະ ເວລາຊຶ່ງຄູ່ຄວາມແຕ່ລະຝ່າຍຈະຕ້ອງສິ້ນສຸດການໂຕ້ ແຍ້ງ ແລະ ສານຈະເອົາທຸກໆມາດຕະການກ່ຽວກັບການສືບຫາຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 49

ກ່ອນການເປີດອະພິປາຍຢູ່ໃນສານ, ສານສາມາດຂໍໃຫ້ຕົວແທນ ຂອງຄູ່ຄວາມສົ່ງເອກະສານ ຫຼື ໃຫ້ຄໍາອະທິບາຍໃດໜຶ່ງກ່ອນ ການພິຈາ

ລະນາຄະດີ. ຫາກມີການປະຕິເສດສານກໍ່ຈະລົງ ບົດບັນທຶກເອົາໄວ້.

ມາດຕາ 50

ສານສາມາດມອບໃຫ້ສ່ວນບຸກຄົນ, ຄະນະບຸກຄົນ, ສໍານັກງານກໍາມາທິການ ຫຼື ອົງການໃດໜຶ່ງທີ່ສານໄດ້ເລືອກເອົາໄວ້ເພື່ອໃຫ້ປະຕິບັດການສອບສວນ ຫຼື ວິເຄາະເລື່ອງໃດເລື່ອງໜຶ່ງ ໃນເວລາໃດກໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 51

ໃນລະຫວ່າງການພິຈາລະນາ, ສານຈະວາງທຸກໆຄໍາຖາມທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພະຍານບຸກຄົນ ແລະ ຕໍ່ຜູ້ຊ່ຽວຊານເງື່ອນໄຂທີ່ສານກໍານົດໃນບາງຂໍ້ບັງຄັບດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 30.

ມາດຕາ 52

ເມື່ອສານໄດ້ຮັບຫຼັກຖານ ແລະ ໄດ້ຄໍາໃຫ້ການຂອງພະຍານໃນໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ແລ້ວ, ສານກໍອາດປະຕິເສດບໍ່ຮັບຟັງພະຍານບຸກຄົນ ຫຼື ຮັບເອົາເອກະສານເພີ່ມເຕີມ ຊຶ່ງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງຢາກເອົາມາສະເໜີຕໍ່ສານ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງໃຫ້ການຍິນຍອມ.

ມາດຕາ 53

1. ຫາກຄູ່ຄວາມຝ່າຍນຶ່ງບໍ່ມາປະກົດຕົວຢູ່ສານ ຫຼື ບໍ່ມາຕໍ່ສູ້ຄະດີ, ອີກຝ່າຍນຶ່ງອາດຈະໃຫ້ສານພິພາກສາໃຫ້ເປັນໄປຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຂອງຝ່າຍຕົນ.

2. ກ່ອນຈະປະຕິບັດການດັ່ງທີ່ກ່າວຂ້າງເທິງນີ້ ສານຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າບໍ່ພຽງແຕ່ສານຈະມີອຳນາດຕາມມາດຕາ 37 ແລະ ມາດຕາ 38 ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ສິດຮຽກຮ້ອງນັ້ນຈະຕ້ອງມີຫຼັກຖານໝັ້ນຄົງທັງດ້ານ ຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ທາງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 54

1. ເມື່ອຕົວແທນ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມໄດ້ສະເຫນີ ຄະດີຂອງຕົນ ພາຍໃຕ້ການກວດກາ ຂອງສານສຳເລັດແລ້ວ, ປະທານ ສານກໍຈະສັ່ງໃຫ້ປິດການພິຈາລະນາຄະດີ .

2. ສານຈະອອກຈາກທີ່ນັ່ງເພື່ອພິຈາລະນາຄຳພິພາກສາ .

3. ການພິຈາລະນາຂອງສານແມ່ນກະທຳກັນແບບເປັນຄວາມລັບ .

ມາດຕາ 55

1. ການຕັດສິນຂອງສານແມ່ນເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງຜູ້ພິພາກສາທີ່ມີໜ້າ.

2. ຖ້າຄະແນນສຽງເທົ່າທຽມກັນ, ຄະແນນສຽງຂອງປະທານສານ ຫຼື ຜູ້ພິພາກສາທີ່ຮັກສາການແທນຈ່າຍຈະເປັນສຽງຊື່ຊາດ

ມາດຕາ 56

1. ຄໍາພິພາກສາຕ້ອງສະແດງອອກເຖິງເຫດຜົນຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານຂອງການພິພາກສາ.
2. ຄໍາພິພາກສາຕ້ອງມີລາຍຊື່ຂອງຜູ້ພິພາກສາເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 57

ຫາກໃນຄໍາພິພາກສາທັງຫມົດ ຫຼື ໃນບາງສ່ວນບໍ່ມີຄວາມເປັນເອກະພາບກັນຂອງຜູ້ພິພາກສາ, ຜູ້ພິພາກສາຄົນໃດຄົນໜຶ່ງມີສິດເຮັດບົດປະກອບຄວາມເຫັນຂອງຕົນຄັດຕິດຄໍາພິພາກສານັ້ນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 58

ປະທານສານ ແລະ ຈໍາສານເປັນຜູ້ລົງນາມໃນຄໍາພິພາກສາ. ໃຫ້ອ່ານຄໍາພິພາກສາຢ່າງເປີດເຜີຍໃນສານ, ບັນດາຕົວແທນຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຊາບຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 59

ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສະເພາະຕໍ່ຄູ່ຄວາມ ແລະ ສະເພາະໃນຄະດີທີ່ຖືກຕັດສິນເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 60

ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານແມ່ນໃຊ້ໄດ້ເດັດຂາດ ແລະ ບໍ່ມີການອຸທອນ ຕື່ມ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຂັດຂ້ອງກ່ຽວກັບຄວາມຫມາຍ ຫຼື ຂອບເຂດ ຂອງຄຳພິພາກສານັ້ນ ໃຫ້ສານຕິຄວາມຫມາຍຄຳພິພາກສານັ້ນ, ເມື່ອຄູ່ ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 61

1. ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ອາດຈະກະທຳໄດ້ສະເພາະ ໃນກໍລະນີທີ່ຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນມີເຫດຜົນ ໃນການພົບຂໍ້ຄວາມເປັນຈິງ ບາງ ປະການຊຶ່ງມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການຕັດສິນເທົ່ານັ້ນ, ຊຶ່ງຂໍ້ຄວາມຈິງດັ່ງກ່າວ ນີ້ ບໍ່ປະກົດຕໍ່ສານ ແລະ ຕໍ່ຝ່າຍທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ກ່ອນ ການລົງຄຳພິພາກສາ ແລະ ຄວາມບໍ່ຮູ້ຂໍ້ຄວາມເປັນຈິງດັ່ງກ່າວນັ້ນບໍ່ ແມ່ນຍ້ອນຄວາມປະຫມາດເລີ່ນເລີ້.

2. ຂັ້ນຕອນໃນການພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ໃຫ້ເລີ່ມໂດຍຄຳພິພາກ ສາຂອງສານ ກ່າວເຖິງການພົບຂໍ້ຄວາມເປັນຈິງໃໝ່ຢ່າງຈະແຈ້ງ, ທັງ

ຍອມຮັບວ່າການພົບຂໍ້ຄວາມເປັນຈິງໃຫມ່ນີ້ມີລັກສະນະພິຈາລະນາ
ຄະດີຄືນໃຫມ່ໄດ້ ແລະ ປະກາດໃຫ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນ
ໃຫມ່ນີ້ໄວ້ໂດຍອີງໃສ່ເຫດຜົນນີ້.

3. ສານອາດຈະຂໍຊາບ ການປະຕິບັດຕາມຄຳພິພາກສານີ້ກ່ອນທີ່
ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ພິພາກສາຄືນໃຫມ່.

4. ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃຫມ່ ຕ້ອງກະທຳຢ່າງຊ້າທີ່ສຸດພາຍ
ໃນ 6 ເດືອນພາຍຫຼັງໄດ້ຄືນພົບຂໍ້ຄວາມເປັນຈິງອິນໃຫມ່.

5. ເມື່ອພື້ນກຳນົດ 10 ປີ ຫຼັງຈາກວັນອ່ານຄຳພິພາກສາແລ້ວຈະຂໍ
ໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃຫມ່ອີກບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 62

1. ໃນຄະດີນຶ່ງ, ຫາກລັດໃດນຶ່ງເຫັນວ່າຕົນໄດ້ຮັບການກະທົບໃນ
ແງ່ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານກົດໝາຍ, ລັດນັ້ນອາດຈະຂໍຮ້ອງໄປ ຍັງສານ
ເພື່ອເຂົ້າໄປກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີນັ້ນກໍໄດ້.

2. ສານຈະພິຈາລະນາ ຕັດສິນຄຳຮ້ອງຂໍນີ້.

ມາດຕາ 63

1. ຫາກມີການຕີຄວາມໝາຍສົນທິສັນຍາ ຊຶ່ງມີລັດພາຄີອື່ນໆ
ກ່ຽວຂ້ອງນຳດ້ວຍນອກຈາກຄູ່ຄວາມ, ຈຳສານຈະແຈ້ງໃຫ້ ບັນດາລັດ

ດັ່ງກ່າວຊາບໃນທັນທີ.

2. ທຸກລັດທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາແຈ້ງການດັ່ງກ່າວມີສິດທີ່ຈະເຂົ້າມາມີສ່ວນ
ໃນການພິຈາລະນາ, ແຕ່ຖ້າລັດດັ່ງກ່າວຫາກໃຊ້ສິດນັ້ນ, ການຕີຄວາມ
ຫມາຍທີ່ກ່າວໄວ້ໃນຄໍາພິພາກສານັ້ນ ຍ່ອມເປັນພັນທະສໍາລັບລັດເຫຼົ່າ
ນັ້ນຢ່າງສະເໝີພາບກັນ.

ມາດຕາ 64

ຄູ່ຄວາມຕ້ອງເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງຕົນເອງໃນການດໍາເນີນຄະດີ,
ຍົກເວັ້ນແຕ່ສານຈະຕົກລົງເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໝວດທີ IV

ຄໍາເຫັນແນະນຳ

ມາດຕາ 65

1. ສານອາດຈະເຫັນຄໍາແນະນຳໃນທຸກບັນຫາກົດຫມາຍຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຈາກອົງການ ຫຼື ສະຖາບັນທີ່ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດອະນຸຍາດ ຫຼື ສອດຄ່ອງກັບບົດບັນຍັດຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ໃນການຂໍຄໍາເຫັນແນະນຳນີ້.

2. ການທີ່ຈະຂໍໃຫ້ສານໃຫ້ຄໍາແນະນຳຕ້ອງເຮັດຄໍາຮ້ອງຂໍເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ສານ ສະແດງຂໍ້ຄວາມຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຕ້ອງການຂໍຄໍາເຫັນຈາກສານ. ໃຫ້ສິ່ງເອກະສານຕ່າງໆທີ່ຈະຊ່ວຍໃນການພິຈາລະນາບັນຫານັ້ນໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງໄປພ້ອມ.

ມາດຕາ 66

1. ໃຫ້ຈ່າສານແຈ້ງຄໍາຮ້ອງເພື່ອຂໍຄໍາເຫັນຈາກສານໄປຍັງລັດທຸກໆລັດທີ່ມີສິດໃນການພິຈາລະນາຂອງສານໃນທັນທີ.

2. ນອກຈາກນີ້, ໃຫ້ຈ່າສານແຈ້ງເປັນການພິເສດ ແລະ ໂດຍກົງໃຫ້ລັດໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຊຶ່ງມີສິດຟັງການພິຈາລະນາ

ຂອງສານ ຫຼື ການຕັດສິນຂອງປະທານ ຫຼື ຂອງສານຊາບ (ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ສານບໍ່ໄດ້ນັ່ງພິຈາລະນາ), ຈໍາສານຈະຮັບຄໍາຖະແຫຼງເປັນລາຍລັກອັກສອນຕາມໄລຍະເວລາທີ່ປະທານກຳນົດໄວ້, ຫຼື ຮັບຟັງຄໍາຖະແຫຼງທາງປາກເປົ່າກ່ຽວກັບບັນຫານັ້ນໃນເວລານັ່ງພິຈາລະນາ ໂດຍເປີດເຜີຍຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວຫາກເຫັນວ່າຄໍາຖະແຫຼງນັ້ນສາມາດໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນຫານັ້ນ.

3. ຖ້າຫາກລັດໃດລັດນຶ່ງບໍ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງພິເສດດັ່ງທີ່ກ່າວໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້, ລັດນັ້ນກໍຄວນສະແດງຄວາມປະສົງຂອງຕົນທີ່ຈະສະເໜີຄໍາຖະແຫຼງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ຄວາມປະສົງຢາກຮັບຟັງການພິຈາລະນາ, ສານຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

4. ລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ສະເໜີຄໍາຖະແຫຼງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ດ້ວຍປາກເປົ່າ ຫຼື ດ້ວຍທັງສອງວິທີກໍອາດຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ໄວ້ໃຈຂໍ້ຄວາມທີ່ສະເໜີໂດຍລັດ ຫຼື ອົງການ ຈັດຕັ້ງອື່ນໆ, ໃນຮູບການ, ມາດຕະການ ແລະ ໄລຍະເວລາ ທີ່ສານກຳນົດໄວ້ໃນແຕ່ລະກໍລະນີ, ຖ້າຫາກສານບໍ່ໄດ້ນັ່ງພິຈາລະນາ, ແມ່ນປະທານສານຈະ ຊື້ຂາດໃນເລື່ອງນີ້ໂດຍສະເພາະຈາກນັ້ນຈໍາສານຈະແຈ້ງຂໍ້ຄວາມຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຍັງລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຢືນຊື້ຄວາມໃນທຳນອງດຽວກັນນີ້ ໃນເວລາອັນສົມຄວນ.

ມາດຕາ 67

ສານຈະອ່ານຄໍາແນະນໍາໂດຍເປີດເຜີຍ, ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ, ຜູ້ແທນລັດອື່ນໆ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງຊາບ.

ມາດຕາ 68

ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ກ່ຽວກັບການເຮັດຄໍາແນະນໍານີ້, ສານຈະຕ້ອງອີງໃສ່ບົດບັນຍັດຂອງທໍາມະນູນສະບັບນີ້, ຊຶ່ງນໍາໄປປະຕິບັດຕໍ່ການຂັດແຍ້ງຕາມທີ່ສານຍອມຮັບວ່າຈະໄດ້ນໍາມາບັງຄັບໃຊ້.

ໝວດທີ V

ການດັດແປງແກ້ໄຂ

ມາດຕາ 69

ການດັດແປງແກ້ໄຂທຳມະນູນສະບັບນີ້ໃຫ້ປະຕິບັດວິທີດຽວກັນກັບການດັດແປງແກ້ໄຂກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ, ແຕ່ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າສະມັດຊາໃຫຍ່ສາມາດຮັບຮອງເອົາບົດບັນຍັດນີ້ໂດຍການສະເໜີຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ເພື່ອແກ້ໄຂການເຂົ້າຮ່ວມ ວິທີການພິຈາລະນາດັ່ງກ່າວຂອງລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນຂອງສານສະບັບປັດຈຸບັນ, ແຕ່ຫາກຍັງບໍ່ທັນເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 70

ສານສາມາດສະເໜີຂໍ້ດັດແປງແກ້ໄຂທຳມະນູນສະບັບນີ້ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຈຳເປັນ, ໂດຍສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຍັງເລຂາທິການເພື່ອພິຈາລະນາເພື່ອໃຫ້ໄປຕາມບົດບັນຍັດຂອງມາດຕາ 69.

ໝາຍເຫດ ການດັດແປງແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມບັນດາມາດຕາໃນ ກົດບັດ

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ບັນດາມາດຕາ 23-27 ແລະ 61 ຂອງກົດບັດໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນວັນທີ 17 ທັນວາ 1963 ແລະ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 31 ສິງຫາ 1965. ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 61 ອີກເທື່ອໃໝ່ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນວັນທີ 20 ທັນວາ 1971 ແລະ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 24 ທັນວາ 1973. ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 109 ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍ ສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນວັນທີ 20 ທັນວາ 1965 ໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 12 ມິຖຸນາ 1968.

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 23 ໄດ້ກຳນົດເອົາສະມາຊິກ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈາກ 11 ມາເປັນ 15 (ປະເທດ). ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 27 ເຫັນດີວ່າບັນດາການຕົກລົງຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກ່ຽວກັບບັນຫາວິທີການຕ່າງໆນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ ຈາກ 9 ປະເທດ ສະມາຊິກ (ກ່ອນໜ້ານັ້ນແມ່ນ 7).

ການຕົກລົງຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ກ່ຽວກັບບັນດາບັນຫາຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ ຈາກ 9 ປະເທດ ສະມາຊິກ (ກ່ອນໜ້ານັ້ນແມ່ນ 7). ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ລວມທັງຄະແນນສຽງຂອງ 5

ປະເທດສະມາຊິກ ຖາວອນ ຂອງສະພານຳດ້ວຍ.

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 61 ຊຶ່ງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນ ວັນທີ 31 ສິງຫາ 1965 ໄດ້ກຳນົດ ຈຳນວນສະມາຊິກ ຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈາກ 18 ມາເປັນ 27 (ປະເທດ). ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ ນີ້ອີກ ຊຶ່ງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 24 ມິຖຸນາ 1973 ໄດ້ກຳນົດເອົາຈຳນວນ ສະມາຊິກ ຂອງສະພາຈາກ 27 ມາເປັນ 54 ປະເທດ.

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ 109-ຂໍ້ 1 ຂອງມາດຕານີ້ບົ່ງໄວ້ວ່າ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງບັນດາສະມາຊິກ ສ.ປ.ຊ ເພື່ອທົບທວນຄືນກົດບັດສາມາດຈັດຂຶ້ນໄດ້ຕາມສະຖານທີ່ ແລະ ວັນເວລາຊຶ່ງສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະໄດ້ກຳນົດເອົາຈາກການລົງຄະແນນສຽງ 2/3 ຂອງສຽງສ່ວນຫຼາຍ ແລະ ຈາກການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ 9 ສຽງ (ກ່ອນໜ້ານັ້ນ 7) ຂອງສະມາຊິກທົ່ວໄປຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ໃນກອງປະຊຸມສະໄຫມສາມັນ ຄັ້ງທີ 10, ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ພິຈາລະນາບັນຫາການເປີດກອງປະຊຸມ ເພື່ອທົບທວນກົດບັດ, ຂໍ້ 3 ຂອງ ມາດຕາ 109 ຍັງຄົງຖືກຮັກສາໄວ້ຕາມຮູບເດີມ, ເຖິງແມ່ນວ່າໄດ້ກຳນົດວ່າ "ຈາກການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ 7 ສຽງຂອງ ສະມາຊິກທົ່ວໄປຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ", ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ໃຫ້ການສືບຕໍ່ພິຈາລະນາວັກນີ້ ໃນກອງປະຊຸມສະໄຫມສາມັນ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ 10 ໃນປີ 1955.

To learn more about publications
of the United Nations:
un.org/publications

ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ລົງນາມໃນປີ 1945 ໂດຍ 51 ປະເທດ ທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ທຸກທະວີບ, ເປີດທາງໃຫ້ແກ່ການສ້າງ ສະຫະປະຊາຊາດ ໃນວັນທີ 24 ຕຸລາ 1945. ທຳມະນູນສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງ ປະເທດ ໄດ້ປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ກົດບັດ.

ຈຸດປະສົງຂອງ ກົດບັດ ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍຊີວິດມະນຸດຈາກສົງຄາມ; ຍືນ ຍັນເຖິງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃນສິດທິອັນພື້ນຖານ ຂອງມະນຸດ, ໃນກຽດ ສັກສີ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງມວນມະນຸດແຕ່ລະຄົນ; ໃນສິດສະເໝີພາບ ລະຫວ່າງ ຊາຍ ແລະ ຍິງ ກໍຄືບັນດາປະຊາຊາດໃຫຍ່ ແລະ ນ້ອຍ; ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ ແລະ ເງື່ອນໄຂແຫ່ງການ ດຳລົງ ຊີວິດອັນດີກວ່າເກົ່າ ໃຫ້ແກ່ມວນມະນຸດທຸກຄົນ. ກົດບັດ ແມ່ນ ພື້ນຖານທີ່ເກີດມາເພື່ອ ປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ສາກົນ.